

SLOVENSKÁ POĽNOHSPODÁRSKA UNIVERZITA
V NITRE
FAKULTA EKONOMIKY A MANAŽMENTU
1130135

ZHODNOTENIE MAJETKU A ZDROJOV KRYTIA V
PODNIKATEĽSKOM SUBJEKTE

2011

Elena Babiarová

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA
V NITRE
FAKULTA EKONOMIKY A MANAŽMENTU**

**ZHODNOTENIE MAJETKU A ZDROJOV KRYTIA V
PODNIKATEĽSKOM SUBJEKTE
(Bakalárska práca)**

Študijný program:	Ekonomika podniku
Študijný odbor:	6284700, Ekonomika a manažment podniku
Školiace pracovisko:	Katedra informačných systémov
Školiteľ:	Kočner Marian, doc. Ing., PhD.

Nitra 2011

Elena Babiárová

Čestné vyhlásenie

Podpísaná Elena Babiarová vyhlasujem, že som záverečnú prácu na tému „Zhodnotenie majetku a zdrojov krytia v podnikateľskom subjekte“ vypracovala samostatne s použitím uvedenej literatúry.

Som si vedomá zákonných dôsledkov v prípade, ak uvedené údaje nie sú pravdivé.

V Nitre 3. mája 2011

Elena Babiarová

Pod'akovanie

Touto cestou vyslovujem pod'akovanie pánovi doc. Ing. Mariánovi Kočnerovi, PhD. za pomoc, odborné vedenie, cenné rady a pripomienky pri vypracovaní tejto bakalárskej práci.

Abstrakt

Pre každý podnik je dôležitá tak jeho majetková štruktúra, ako aj kapitálová štruktúra. Aby podnik mohol začať svoju činnosť, potrebuje k tomu finančné zdroje ako kapitál a peniaze. Prehľad o majetkovej a kapitálovej štruktúre podniku nám podáva súvaha. Porovnanie dvoch súvah za dva po sebe idúce roky (obdobia) umožňuje zistiť ako sa vyvíja finančná situácia. Cieľom tejto bakalárskej práce je zhodnotenie majetkovej a kapitálovej štruktúry podniku A. Prvá časť vlastnej práce je zameraná na charakteristiku podniku. Ďalšia časť charakterizuje majetkovú a kapitálovú štruktúru podniku. V tretej časti sledujeme vývoj jednotlivých položiek súvahy za časové obdobie 2006 – 2010 pomocou trendovej analýzy. Posledná časť je zameraná na finančnú analýzu súvahy z vertikálneho a horizontálneho hľadiska, stanovenie potrebných opatrení a jej využitie v podmienkach konkrétneho podniku.

Kľúčové slová: majetková štruktúra, kapitálová štruktúra, finančné zdroje, súvaha, finančné riadenie finančná analýza

Zusammenfassung

Fuer jeden Betrieb ist sowohl die Vermögenstruktur als auch Kapitalstruktur wichtig. Fuer das Anganfen der Unternehmung braucht man Finanzquellen wie Kapital und Geld. Die Übersicht über die Vermögen – und Kapitalstruktur bildet die Bilanz Die Komparation von zwei Bilanzanalysen innerhalb zwei Jahren ermöglicht die Entwicklung der Finanzsituation festzustellen. Das Ziel dieser Arbeit ist eine Auswertung der Vermögen – und Kapitalstruktur eines Betriebs. Der erste Teil dieser Arbeit ist auf die Charakteristik eines Betriebs gerichtet. Der weitere Teil charakterisiert die Vermögen – und Kapitalstruktur eines Betriebs. Im dritten Teil wir die Entwicklung von einzelnen Bestandteilen der Gleichgewicht /Bilanz/ in Jahren 2006-2010 anhand einer Trendanalyse verfolgen. Der letzte Teil ist auf die Finanzanalyse die Bilanz aus dem vertikal und horizontal Gesichtspunkts, auf die Festlegung benötigte Massnahmen und auf ihre Ausnutzung in Bedingungen des konkreten Betriebs gerichtet.

Schlüsselwörter: Vermögenstruktur, Kapitalstruktur, Finanzquellen, Bilanz, Finanzleitung, Finanzanalyse

Obsah

Obsah	4
Zoznam ilustrácií	6
Zoznam tabuliek	7
Úvod	9
1 Súčasný stav riešenia problematiky doma a v zahraničí.....	11
2 Cieľ práce.....	22
3 Metodika práce a metódy skúmania	23
4 Výsledky práce a diskusia	24
4.1 Charakteristika analyzovaného podniku.....	24
4.2 Majetková a kapitálová štruktúra podniku	25
4.2.1 Majetková štruktúra	26
4.2.2 Kapitálová štruktúra	40
Záver	52
Zoznam použitej literatúry	54

Zoznam ilustrácií

Obr. 1 Vývoj zamestnancov.....	25
Obr. 2 Členenie dlhodobého majetku	26
Obr. 3 Členenie krátkodobého majetku	27
Obr. 4 Vývoj celkových aktív	32
Obr. 5 Vývoj softvéru	33
Obr. 6 Vývoj dlhodobého hmotného majetku	35
Obr. 7 Vývoj obežného majetku	36
Obr. 8 Vývoj zásob	37
Obr. 9 Vývoj dlhodobých pohľadávok	38
Obr. 10 Vývoj krátkodobých pohľadávok	38
Obr. 11 Vývoj finančných účtov.....	39
Obr. 12 Vývoj časového rozlíšenia.....	39
Obr. 13 Štruktúra kapitálu podniku	40
Obr. 14 Vývoj cudzieho kapitálu.....	45
Obr. 15 Vývoj vlastného kapitálu	46
Obr. 16 Vývoj zákonného rezervného fondu.....	47
Obr. 17 Vývoj záväzkov	48
Obr. 18 Vývoj rezerv	49
Obr. 19 Vývoj sociálneho fondu.....	50
Obr. 20 Vývoj krátkodobých záväzkov	51

Zoznam tabuliek

Tab. 1 Majetková štruktúra a percentuálny podiel na celkových aktívach.....	27
Tab. 2 Percentuálne zloženie neobežného majetku	28
Tab. 3 Percentuálne zloženie dlhodobého hmotného majetku	28
Tab. 4 Percentuálne zloženie obežného majetku	29
Tab. 5 Percentuálne zloženie zásob	29
Tab. 6 Percentuálne zloženie dlhodobých pohľadávok	30
Tab. 7 Percentuálne zloženie krátkodobých pohľadávok	30
Tab. 8 Percentuálne zloženie finančných účtov.....	30
Tab. 9 Percentuálne zloženie časového rozlíšenia.....	31
Tab. 10 Majetková štruktúra a vývoj celkových aktív za obdobie 2006 - 2010.....	31
Tab. 11 Vývoj neobežného majetku	32
Tab. 12 Vývoj obežného majetku	35
Tab. 13 Kapitálová štruktúra a percentuálny podiel na celkových pasívach.....	40
Tab. 14 Zloženie vlastného imania	41
Tab. 15 Percentuálne zloženie záväzkov	42
Tab. 16 Percentuálne zloženie rezerv	42
Tab. 17 Percentuálne zloženie krátkodobých záväzkov	43
Tab. 18 Kapitálová štruktúra a vývoj celkových pasív za obdobie 2006 - 2010.....	44
Tab. 19 Štruktúra a vývoj vlastného kapitálu	45
Tab. 20 Štruktúra a vývoj fondov zo zisku.....	46
Tab. 21 Štruktúra a vývoj záväzkov	47
Tab. 22 Štruktúra a vývoj rezerv	48
Tab. 23 Štruktúra a vývoj dlhodobých záväzkov	49
Tab. 24 Štruktúra a vývoj krátkodobých záväzkov	50

Zoznam skratiek

NM neobežný majetok

VK vlastný kapitál

DCK dlhodobý cudzí kapitál

OM obežný majetok

KCK krátkodobý kapitál

ČSOB Československá obchodná banka

Úvod

Uskutočňovanie podnikateľskej činnosti racionálnym spôsobom je úzko prepojené s potrebou riadenia spoločnosti. Významnou súčasťou je finančné riadenie spoločnosti, ktorého základom je získavanie peňažných prostriedkov a kapitálu z rôznych finančných zdrojov, jeho racionálne rozmiestnenie do rôznych foriem majetku, aby sa predovšetkým maximalizovala trhovú hodnotu podniku, čo je motívom podnikania nielen u nás, ale aj v zahraničí. Tieto základné črty finančného riadenia sa v praxi rozkladajú do riešenia viacerých čiastkových problémov.

Hospodársky proces v podniku závisí od účtovných informácií, ktoré ovplyvňujú dosahované výsledky. Základom pre riadenie a rozhodovanie manažérov spoločnosti sú správne a hodnoverné informácie - pragmatická stránka účtovných informácií. Na zabezpečenie podnikateľskej činnosti sa požaduje, aby účtovná jednotka disponovala dostatočným objemom a štruktúrou hmotných a nehmotných prostriedkov.

Finančná štruktúra podniku poskytuje informácie o možnostiach reštrukturalizácie objemu kapitálu, ktoré smerujú k efektívnemu využívaniu finančných prostriedkov podniku.

Optimalizácia finančnej a kapitálovej štruktúry priberá do úvahy rôznych vplyvov uvádzaných faktorov je náročným procesom pre finančné riadenie každého podniku. Teória uvádza, že optimálna finančná štruktúra podniku sa dosahuje vtedy, keď výhody plynúce zo zvyšovania podielu cudzieho kapitálu sa dostávajú na úroveň marginálnych nákladov. Zatiaľ však neexistuje všeobecne akceptovaný model optimalizácie kapitálovej a finančnej štruktúry podniku. V praxi ide vždy o výsledok manažérskeho rozhodovania.

Poznávať finančno-ekonomické procesy podniku predstavuje skúmať jednotlivé kvantitatívne a kvalitatívne finančné ukazovatele, ich vzťahy a trendy vývoja v čase. Hodnotenie získaných údajov slúži ako podklad k syntéze dosiahnutých výsledkov a na posúdenie dosiahnutých finančno-ekonomických efektov, ktoré vedú k finančnému prežitiu podniku. Cieľom je poznať finančné zdravie spoločnosti, identifikovať slabé a silné stránky, ktoré by mohli podniku v budúcnosti spôsobiť ťažkosti a naopak, poukázať na jeho silné stránky, o ktoré by sa mohol v budúcnosti opierať. Tento cieľ je možné dosiahnuť:

-
- zobrazením predchádzajúceho vývoja finančnej situácie a finančného hospodárenia podniku,
 - poukázanie na príčiny a možnosti ich zlepšenia alebo zhoršenia,
 - výber vhodnejšieho smeru ďalšieho vývoja činnosti a usmerňovania finančnej situácie a finančného hospodárenia podniku.

Najdôležitejším informačným zdrojom, z ktorého vychádza finančná analýza, sú účtovné výkazy finančného účtovníctva a poznámky k nim. Plnenie cieľov racionálneho finančného riadenia spoločnosti, jeho realizácia v procesoch finančného riadenia si vyžaduje práve tie informácie, ktoré tieto účtovné výkazy poskytujú.

Úlohou účtovných výkazov finančného účtovníctva a poznámok k nim (účtovná závierka) je podať verný a pravdivý obraz o:

- finančnej situácii podniku k určitému dňu (súvaha),
- výsledku jeho činnosti za vykazovaný časový interval (výkaz ziskov a strát),
- zmenách vo finančnej situácii (výkaz peňažných tokov),
- príčinách zmien vo vlastnom imaní (vlastnom kapitále).

Výkazy finančného účtovníctva sa prvom rade koncipujú pre potreby rozhodovania externých používateľov, medzi ktorými sú potenciálni investori. Využívanie výkazov manažérmi podniku sa považuje za samozrejmé.

Napriek tomu, že účtovné údaje spĺňajú požadované kvalitatívne charakteristiky, ich vypovedacia schopnosť môže byť do určitej miery obmedzená. Údaje v súvahe neodrážajú presne aktuálnu hodnotu podniku, pretože položky majetkov a záväzkov sú vykázané v cenách minulosti a nie v cenách aktuálnych.

1 Súčasný stav riešenia problematika doma a v zahraničí

Ako hlavný dôvod vzniku účtovníctva bol daný predovšetkým praktickými potrebami sledovania a evidencie obchodných vzťahov, uvádzajú *Hacherová, Ž. – Látečková, A. – Kočner, M. (2010)*. Začiatky účtovníctva siahajú až do staroveku a základy podvojnej sústavy účtovníctva boli prvýkrát vydané v tlačenej forme už v roku 1494.

Šlosár, R. (2008) uvádza, že účtovníctvo nemalo svoje korene na území dnešného Slovenska, ale jeho začiatky u nás spadajú do obdobia, v ktorom sa v našich podmienkach začalo rozvíjať poľnohospodárstvo, neskôr manufaktúry a obchod. Začiatky podvojného účtovníctva nachádzame v druhej polovici 18. storočia. Autorom bol jezuitský mních, matematik Luca Pacioli, ktorý vydal spis: „Summa de Arithmetica, Geometria, Proportioni et Proportionalita „ (Súbor aritmetiky, geometrie, pomerov a úmer).

Od 1. 1. 1993 funguje u nás vlastný národný systém účtovníctva, ktorého základnou funkciou je poskytovať spoľahlivé informácie o majetkovej a finančnej situácii podniku. V súčasnosti platným zákonom je zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, ktorý v rámci krajín Európskej únie sa snaží o to, aby informácie z účtovníctva spĺňali kritériá porovnateľnosti, uvádzajú *Hacherová, Ž. – Látečková, A. – Kočner, M. (2010)*. V zákone sú zohľadnené nielen smernice Európskeho spoločenstva, ale aj medzinárodné štandardy pre finančné vykazovania IAS a IFRS.

Podľa *Zákona o účtovníctve (č. 431/2002 Z. z.)* predmetom účtovníctva je účtovanie o

- stave a pohybe majetku,
- stave a pohybe záväzkov,
- rozdiel majetku a záväzkov,
- výnosoch,
- nákladoch,
- príjmoch,
- výdavkoch,
- výsledku hospodárenia účtovnej jednotky.

Jednou z najdôležitejších úloh účtovníctva je podľa *Sedláčka, J. (2005)* zobrazit' verne a pravdivo hospodárske dianie v podniku, jeho skutočnú majetkovú, finančnú

a dôchodkovú situáciu. Toto dianie sa vyznačuje nasledujúcimi charakteristickými znakmi:

- predmetom záznamov v účtovníctve sú jasne určené hospodárske javy,
- evidencia hospodárskych javov za určité časové obdobie,
- preveruje sa skutočný výsledok hospodárenia,
- zisťuje sa skutočný stav a pohyb majetku a záväzkov.

Podľa *Takácsa, Z. (2005)* účtovníctvo účtovnej jednotky predstavuje informačný odraz reálnych procesov, ktoré v nej prebiehajú. Účtovné jednotky sú všetky podnikateľské subjekty, ktoré si vedú podvojné účtovníctvo podľa platných predpisov.

Podvojné účtovníctvo pre podnikateľov tvorí metodicky ucelený systém informácií o činnosti podnikateľského subjektu (prevažne) v peňažnom vyjadrení.

Predmetom účtovníctva je sledovanie stavu a pohybu jednotlivých foriem majetku a jeho zdrojov. Na majetok sa podľa *Soukupovej, B. – Šlosárovej, A. - Baštincovej, A. (2004)* pozeráme z dvoch hľadísk:

- o z hľadiska formy, v ktorej sa majetok nachádza,
- o z hľadiska zdrojov, z ktorých sú jednotlivé zložky majetku financované.

Takéto dvojaké chápanie majetku vychádza zo skutočnosti, že každý druh majetku, s ktorým podnik hospodári, musel byť nadobudnutý z určitých konkrétnych zdrojov. Dvojaký pohľad na jedinú podstatu majetku podniku je základom účtovníctva ako systému, je ústrednou charakteristikou a východiskovým metodickým znakom, označovaným ako bilančný princíp.

Spôsob zobrazenia podnikateľského procesu je podľa *Krála, J. (2010)* potrebné určiť podľa toho, kto je užívateľom účtovných informácií a aké rozhodovacie úlohy rieši.

Postupne tak dochádza k tomu, že podstatným rysom účtovníctva vyspelých trhových ekonomík je obsahové oddelenie, ktoré predstavuje:

- o účtovné informácie finančného účtovníctva, ktorého cieľom je zobraziť podnikateľský proces hlavne z hľadiska potrieb externých užívateľov,
- o účtovné informácie tzv. daňového účtovníctva, ktorého zmyslom je zobraziť rovnaký proces primárne s ohľadom na správne vyjadrenie sa k základu dane z príjmov,
- o účtovné informácie, ktoré sa využívajú pre riadenie podnikateľských procesov pracovníkov na rôznych stupňoch podnikového riadenia.

Podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve je účtovná jednotka povinná viesť účtovníctvo ako sústavu účtovných záznamov v písomnej alebo technickej forme. Podľa *Kučeru, M. - Látečkovej, A. (2007)* je ekonomický softvér určený pre potreby riadenia podniku, ktorý je priamo napojený na účtovný systém a ďalšie informačné systémy, ktoré podnik využíva. Automatizovaný účtovný informačný systém nám umožňuje:

- evidovať údaje z interného a z externého prostredia podniku,
- spracovávať a uchovávať údaje,
- poskytovať údaje priamo z účtovných kníh a výkazov.

Automatizácia účtovníctva je v podnikoch potrebné realizovať tak, aby:

- zabezpečovala dôsledné dodržanie zákona o účtovníctve,
- zodpovedne plnila základné funkcie účtovníctva - dokumentačnú, informačnú a kontrolnú.

Majetok sú aktíva podniku, ktoré sú výsledkom minulých udalostí, je takmer isté, že v budúcnosti zvýšia ekonomické úžitky účtovnej jednotky, dajú sa spoľahlivo oceniť podľa § 24 až § 28 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a vykazujú sa v účtovnej závierke v súvahe alebo vo výkaze majetku a záväzkov.

Z časového hľadiska majetok členíme na dlhodobý a krátkodobý, pričom rozhodujúcim kritériom pri hmotnom a nehmotnom majetku je doba jeho použiteľnosti (*Dane a účtovníctvo číslo 10/2010*).

Majetok je podľa *Bielika, P. (2008)* súhrn majetkových hodnôt, ktoré patria podniku a slúžia na jeho podnikanie. Majetok člení na dlhodobý majetok a obežný majetok.

Sedláček, J. (2005) definuje majetok ako konkrétne zloženie hospodárskych prostriedkov, teda vyjadruje to, čo podnik vlastní. Aby majetok mohol byť skutočne považovaný za aktíva, musí prinášať ekonomický úžitok pre podnik.

Podľa *Soukupovej, B. – Šlosárovej, A. – Baštincovej, A. (2004)* sa majetok usporiadaný podľa formy v účtovníctve sa súborne nazýva aktíva a majetok usporiadaný podľa zdrojov financovania sa súborne nazýva pasíva. Bilančný princíp je základom konštrukcie jedného zo základných účtovných výkazov – súvahy, platí bilančná rovnica:

$$\mathbf{AKTÍVA = PASÍVA}$$

Všeobecne *Soukupová, B. (2008)* považuje za **dlhodobý majetok** taký majetok, ktorý je:

- určený na spotrebu počas obvyklého prevádzkového cyklu,
- nie je určený na predaj,
- nepredpokladá sa, že sa bude realizovať počas 12 mesiacov od súvahového dňa.

Úlohou dlhodobého majetku (najmä hmotného a nehmotného) je dlhodobo umožňovať, uľahčovať alebo rozširovať podnikateľskú činnosť podniku. To znamená slúžiť na výrobu a predaj výrobkov, prác a služieb a pri predaji tovaru.

V účtovnej triede 0 – Dlhodobý majetok sa podľa *Cenigovej, B. (2010)* sa účtuje o

- dlhodobom majetku,
- obstaraní dlhodobého majetku,
- poskytnutých preddavkoch na dlhodobý majetok,
- oprávkach k dlhodobému nehmotnému a k dlhodobému hmotnému majetku,
- opravných položkách k dlhodobému majetku.

Autori *Krištofik P., - Šuranová, Z., - Saxunová, D (2009)* uvádzajú členenie dlhodobého majetku na:

- *Hmotný dlhodobý majetok* je majetok, ktorý sa používa dlhšie ako jeden rok vo výrobe, ktorého ocenenie je vyššie ako 2 400 € podľa osobitného predpisu č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, v znení neskorších predpisov. Patria sem napr. budovy, stavby, strojový park, zariadenia, dopravné prostriedky, inventár. Takýto majetok má obmedzenú dobu životnosti a jeho ocenenie sa vyjadruje odpismi.
- *Nehmotný dlhodobý majetok* ktorého limitné ocenenie je v súčasnosti viac ako 1 700 €. Predstavujú nepeňažné aktíva bez fyzickej podstaty, ktoré sa držia na účely použitia vo výrobe. Patria sem: majetkové práva, vynálezy, zlepšovacie návrhy, ochranné známky, know – how, licencie, goodwill.
- *Dlhodobý finančný majetok* tvoria aktíva určené na predaj, cenné papiere držané do doby splatnosti, cenné papiere ako investície do dcérskych podnikov, cenné papiere ako podiely na spoločnom podnikaní, cenné papiere ako investície do pridružených podnikov.

Krátkodobý majetok označovaný ako aj obežný majetok je časť majetku, ktorú tvoria produkčné faktory používané krátkodobo, t.j. kratšie ako jeden rok. Jeho hodnota vchádza jednorazovo do výkonov. *Majtán, Š. (2007)* zaraďuje do obežného majetku: materiál, zásoby vlastnej výroby, tovar, pohľadávky, finančný obežný majetok a obstaranie obežného majetku.

Majetok, ktorého účtovná jednotka má zámer vlastniť, obchodovať s ním a využívať ho do jedného roka alebo kratšie ako jeden rok je krátkodobý finančný majetok. Autor uvádza, že do krátkodobých finančných aktív patria: peniaze zahrňuje hotovosť podniku, účty v bankách, krátkodobé bankové úvery, krátkodobé finančné výpomoci, krátkodobé cenné papiere a podiely, prevody medzi finančnými účtami a opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku *Sedláček, J. (2005)*.

Podľa definície *Hacherovej, Ž. – Látečkovej, A. – Kočnera, M. (2010)* **zdroj krytia majetku** predstavuje spôsob nadobudnutia majetku. Každý druh majetku, s ktorým účtovná jednotka hospodári, je teda financovaný z určitého zdroja. Zdroje rozdeľujeme podľa nasledovných hľadísk:

- z hľadiska vlastníctva – poznáme zdroje vlastné a cudzie - podľa pôvodu financovania majetku,
- z hľadiska doby použitia – poznáme zdroje krátkodobé a dlhodobé - podľa doby využiteľnosti, vlastníctva resp. splatnosti.

Bielik, P. (2008) uvádza, že podnik by mal mať práve toľko kapitálu, koľko potrebuje. Kapitál sa spravidla charakterizuje ako bohatstvo, ktoré nám poskytuje možnosti získania ďalšieho bohatstva. Bohatstvo vložené a viazané v podniku predstavuje kapitál podniku. V podniku dochádza k kombinácii foriem financovania, ktorými sa získava potrebný kapitál.

Vlastné zdroje označujeme ako vlastné imanie, ktoré je ukazovateľom hospodárskej stability podniku. Podľa *Soukupovej, B. (2008)* vlastné zdroje sú časťou zdrojov majetku podniku, ktorá patrí jej vlastníkom. Táto časť zdrojov zároveň nositeľom podnikateľského rizika a súčasne slúži ako ukazovateľ finančnej nezávislosti podniku. Slovenská právna úprava účtovníctva, definuje vlastné imanie ako rozdiel majetku a záväzkov, ktoré tvoria vlastné imanie: základné imanie, kapitálové fondy, fondy tvorené zo zisku, výsledok hospodárenia minulých rokov, výsledok hospodárenia

bežného účtovného obdobia. Všetky položky vlastného imania sa vykazujú na strane pasív súvahy.

Vlastný kapitál predstavuje podľa *Sedláčka, J. (2005)* nárok vlastníka podniku na aktíva, ktoré spoločnosť spravuje. Je hlavným nositeľom podnikateľského rizika a jeho podiel na celkovom kapitály je ukazovateľom finančnej nezávislosti firmy. Štruktúru vlastného majetku tvorí: základný kapitál, kapitálové fondy, fondy zo zisku, výsledok hospodárenia.

Podľa *Hacherovej, Ž. - Látečkovej, A. - Kočnera, M. (2010)* **cudzie zdroje** predstavujú záväzky voči veriteľom. Cudzie zdroje členíme z hľadiska času na dlhodobé a krátkodobé.

Záväzkom sa rozumie budúce použitie ekonomických zdrojov, budúci presun hotovosti, tovaru a služieb, alebo budúce príjmy, ktorých a účtovná jednotka vzdá. Účtovný prípad, ktorý má za následok vznik záväzku je vlastne výsledkom minulých udalostí. Či sa záväzky budú účtovať ako dlhodobé alebo krátkodobé rozhoduje ich doba splatnosti. *Saxunová, D. (2008)*.

Cudzie zdroje sú podľa definície *Vlachynského, K. (2006)* všetky druhy úverov, pôžičiek a záväzkov (vrátane stálych a nestálych pasív), ako aj prípadnú nenávratnú finančnú pomoc, ktorú poskytuje štátny rozpočet, účelové fondy a nadácie podniku. Finančná pomoc je cudzím zdrojom pri jej získavaní.

Majetkovou štruktúrou sa rozumie podľa *Vlachynského, K. (2006)* štruktúru aktív podniku. Je najpodrobnejšou charakteristikou zo statického hľadiska (k istému momentu) a zobrazuje sa na pravej strane súvahy. Aktíva členíme na nasledujúce skupiny:

1. *Pohl'adávky* za upísané vlastné imanie zachytávajú upísané, ale zatiaľ nesplatené vklady vlastníkov,
2. *Stále aktíva*, ktoré sú v podniku viazané trvale, resp. dlhodobo.
3. *Obežný majetok* je tou časťou podnikového majetku, ktorá má fyzicky krátku dobu použitia, doba jeho obratu spravidla nepresahuje jeden rok.
4. *Ostatné aktíva* obsahujú také položky, ako sú zostatky nákladov budúcich období, príjmy budúcich období, aktívne kurzové rozdiely a pod.

Na čom závisí majetková štruktúra podniku je podľa *Syneka, P. (2007)* daná hlavne odvetvím, typom podniku a jednak finančnou politikou podniku. Ak prevažuje v podniku dlhodobý majetok, hovoríme o podnikoch investične intenzívnych. Takými sú napr. elektrárne a bane. Ak prevažuje obežný majetok, hovoríme o podnikoch prevádzkovo intenzívnych (napr. potravinárske podniky, obchodné podniky, banky). Jednou z dôležitých úloh riadenia podniku je stanovenie výšky obežného majetku, za ktorú sa považuje taká výška, ktorá zabezpečuje normálny chod podniku s čo najnižšími nákladmi.

Kapitálová štruktúra je užší pojem finančnej štruktúry, ktorý charakterizuje štruktúru len dlhodobého kapitálu finančne kryjúceho dlhodobý majetok podniku. Na formovanie finančnej a kapitálovej štruktúry podniku spoločne pôsobia mnohé faktory.

K najdôležitejším patria:

- náklady kapitálu pre podnik,
- náklady finančných ťažkostí,
- majetková štruktúra podniku,
- pôsobenie inflácie,
- požiadavky finančnej istoty a finančnej voľnosti,
- snaha udržať vlastnícku kontrolu nad podnikom,
- situácia na finančnom trhu *Vlachynský, K. (2006)*.

Majtán, Š. (2007) definuje kapitálová štruktúru ako štruktúru zdrojov, z ktorých bol majetok podniku zabezpečený alebo iným slovo obstaraný.

Vlastný kapitál – je kapitál, ktorý patrí vlastníkovi. Je nositeľom podnikateľského rizika a je ukazovateľom finančnej nezávislosti. Čím je väčší podiel vlastný zdrojov, tým je väčšia finančná nezávislosť. Na druhej strane ich nedostatok brzdí tempo rozvoja podniku. Vplyv tzv. *leverage efektu* znamená zvyšovanie podielu cudzieho kapitálu na celkovom kapitáli vyvoláva tendenciu k znižovaniu nákladov na získanie a viazanie kapitálu, ale na druhej strane sa zvyšuje riziko platobnej neschopnosti firmy. Vzniká protitendencia – zvyšovanie podielu cudzieho kapitálu tlačí na rast nákladov na získanie a viazanie vlastného a cudzieho kapitálu. Cenu cudzieho kapitálu vyjadrujeme prostredníctvom úrokovej miery, ktorú porovnáme s cenou, za ktorú podnik požaduje celkový kapitál. Je vyjadrená v rentabilite celkového kapitálu (RCK). Túto skutočnosť vyjadrujeme nasledovne:

RCK > úroková mieraleverage efekt pozitívny

RCK < úroková miera.....leverage efekt negatívny

Bielik, P. (2008) uvádza, že kapitálová štruktúra by mala byť optimálna - pomer cudzieho kapitálu k vlastnému kapitálu a pomer krátkodobého a dlhodobého kapitálu by mal byť taký, aby celkové náklady na kapitál boli čo najnižšie.

Tento vzťah medzi majetkom a kapitálom charakterizuje tzv. *zlaté bilančné pravidlo*.

Vyžaduje, aby sa na obstaranie dlhodobo viazaného neobežného majetku (NM) využili finančné zdroje, ktoré sú dlhodobo k dispozícii. Taký zdroj predstavuje vlastný kapitál (VK) a dlhodobý cudzí kapitál (DCK). Pritom má platiť, že dlhodobých zdrojov je viac, ako je objem neobežného majetku, čo vyjadrujú nerovnosti:

$$\underline{NM < VK + DCK \text{ resp. } NM - (VK + DCK) < 0}$$

V tomto prípade hovoríme, že podnik je *prekapitalizovaný*

V opačnom prípade, teda ak:

$$\underline{NM > VK + DCK \text{ resp. } NM - (VK + DCK) > 0}$$

V tomto prípade je podnik *podkapitalizovaný*

Jeho dlhodobé zdroje nepostačujú na krytie neobežného majetku. Ak je podnik prekapitalizovaný môžeme použiť časť dlhodobých finančných zdrojov na financovanie obežného majetku. Primeraným zdrojom financovania ostatného obežného majetku (OM) je krátkodobý cudzí kapitál (KCK). Zdravý vzťah medzi obežným majetkom a zdrojmi jeho krytia vyjadruje nerovnosť: $OM > KCK$

Rozdiel medzi OM a KCK, ktorý vzniká, predstavuje *čistý prevádzkový kapitál*. Jeho existencia je garanciou návratnosti krátkodobého cudzieho kapitálu. V opačnom prípade, ak: $OM < KCK$. Dochádza k *nekrytému dlhu*, ktorý vznikol tým, že podnik použil časť krátkodobých zdrojov na obstaranie viazaného majetku, čo nie je ekonomicky najvýhodnejšie.

V podniku dochádza k kombinácii možností financovania, ktorými sa získava potrebný kapitál pre podnik. Podnik ako samostatný ekonomický subjekt, môže formy financovania, ako spôsob získania podnikového kapitálu uplatniť: externým alebo interným financovaním. Celková veľkosť podnikového kapitálu závisí od viacerých okolností, predovšetkým od:

- veľkosti podniku,
- stupňa mechanizácie, automatizácie, robotizácie,

- rýchlosti obratu kapitálu (čím rýchlejší, tým menší kapitál) *Bielik, P. (2008)*.

Vlachynský, K. (2006) píše, že podniky získavajú väčšiu časť týchto zdrojov na finančných trhoch formou priameho alebo nepriameho financovania. Veľkosť a štruktúra kapitálu je daná finančnými potrebami podniku a finančnými zdrojmi. Pri riadení finančného hospodárenia si môžeme klásť tri základné otázky:

- koľko kapitálu podnik potrebuje,
- odkiaľ získa potrebný kapitál,
- aká by mala byť štruktúra získaného kapitálu.

Neoddeliteľnou súčasťou úspešného riadenia podnikateľského subjektu je finančné riadenie, zamerané na optimalizácii pomeru rôznych druhov kapitálu, s tým, aby sa dosiahli čo najmenšie celkové náklady financovania. Táto problematika sa v rámci finančného riadenia stala jednou z najdôležitejších a zároveň aj najzložitejších, ktoré sa v podniku musia riešiť *Ekonomické rozhľady (číslo 4/2009)*.

Pomer medzi vlastným a cudzím kapitálom rozlišujeme u rôznych podnikov odlišne, píše *Synek, P. (2007)*. Závisí v prvom rade na odvetví, v ktorom podnik podniká (v priemyselných podnikoch väčšinou prevláda vlastný kapitál, u obchodných je pomer cca 50 : 50, u peňažných podnikoch výrazne prevláda kapitál cudzí), ďalej na štruktúre majetku, (čím vyšší podiel dlhodobého majetku, tým vyšší podiel vlastného resp. dlhodobého cudzie kapitálu), ale aj na subjektívnom postoji podnikateľov alebo manažérov, takisto na úrokovej miere bánk, na výnosnosti podnikov a na stabilite tržieb a zisku. Teoreticky je možné stanoviť optimálnu kapitálovú štruktúru ako minimum celkových nákladov na podnikový kapitál (angl. Weighted Average Cost of Capital – WACC). Celkové náklady na kapitál vyjadrené v percentách sa vypočítajú nasledovne:

$$k_o (WACC) = k_d \times (1-t) \times D/C + k_e \times E/C_2$$

k _o	– náklady na celkový kapitál v %,
k _d	– náklady na cudzí kapitál pre zdanením zisku v %,
t	– miera zdanenia zisku vyjadrená desatinným číslom,
k _e	– náklady na vlastný kapitál po zdanení zisku v %,
C	– celkový kapitál (celková trhovú hodnota firmy),
E	– trhovú hodnota vlastného kapitálu,
D	– trhovú hodnota cudzieho kapitálu.

Pri rozhodovaní o optimalizácii kapitálovej štruktúry podniky by mal finančný manažér okrem teoretických prístupov a modelov a ich praktických modifikácií brať do úvahy mnohé ďalšie faktory. *Královič, J. - Vlachynský, K. (2006)* uvádza časť z tých, ktoré sú výsledkom najmä zovšeobecnenia empirických výskumov kapitálových štruktúr:

- úroveň a stabilita cash flow,
- kontrola nad podnikom,
- vlastnícka štruktúra,
- dividendová politika,
- miera inflácie,
- kapitálový trh a transakčné náklady,
- charakteristika podniku, či príslušnosť k odvetviu.

Cieľom **finančnej analýzy** podniku je vyjadriť čo najpresnejšie finančnú situáciu podniku, resp. zhodnotiť analýzou niektorú zo súčastí finančnej situácie *Strážovská, E. (2003)*.

Analyzovať finančnú situáciu v podniku možno s využitím rôznych súborov metód. *Zalai, K. (2008)* člení ukazovatele na tri skupiny.

- absolútne a relatívne,
- stavové a tokové,
- syntetické a analytické.

Pri vertikálnej a horizontálnej analýze je potrebné vychádzať zo súvahy, ktorá nám poskytuje informácie o majetku a kapitálových zdrojoch podniku. Pre podnik je veľmi dôležitým účtovným dokumentom, ktorý sa vyhotovuje k určitému dátumu. Jeho jednotlivé majetkové zložky sú usporiadané podľa stupňa likvidity. Na začiatku sa nachádzajú najmenej likvidné súčasti majetku podniku a v posledných sú tie najlikvidnejšie zložky majetku. Aktíva sú v súvahe vykazované v troch stĺpcoch:

- stĺpec brutto- predstavuje ocenenie majetku pri jeho príchode, tzv. obstarávacia cena,
- stĺpec korekcia – je predovšetkým súčet oprávok a opravných položiek,
- stĺpec netto – stav brutto upravený o korekcie.

Pasíva sú v súvahe uvádzané podľa vlastnickeho vzťahu. Ako prvé sú udávané vlastné zdroje a potom cudzie zdroje. Podľa *Gurčika, L. (2004)* sa pri analýze súvahy používajú nasledovné metodické prístupy:

-
- analýza absolútnej hodnoty súvahových položiek majetku a zdrojov krytia,
 - hodnotenie štruktúry majetku a kapitálu – vertikálna analýza,
 - horizontálna analýza – skúmanie majetku a zdrojov jeho krytia,
 - časová analýza jednotlivých položiek.

Horizontálna analýza je podľa Kaloudu, R. (2007) analýzou vývoja finančných ukazovateľov v závislosti od času. Výstupom analýzy sú väčšinou časové trendy analyzovaných ukazovateľov, ktoré sa najviac využívajú pri predikcii ich ďalšieho vývoja. Pri horizontálnej analýze trendov sú dôležité percentuálne zmeny ukazovateľov oproti minulým.

Vertikálna analýza na rozdiel od horizontálnej neporovnáva vývoj skúmaných ukazovateľov v čase, ale zmeny štruktúry jednotlivých ukazovateľov. Môžeme skúmať ako sa zmenil pomer medzi neobežným a obežným majetkom alebo zmeny štruktúry vlastných a cudzích zdrojoch.

Po horizontále sa dajú vyjadriť vzťahy medzi majetkom a jeho zdrojmi krytia a tieto vzťahy musia mať odraz aj v obežných aktívach, píše Strážovská, E. (2003).

Vo vertikálnej rovine môžeme skúmať zloženie majetku a kapitálu.

2 Cieľ práce

Obsahom finančného riadenia podniku je organizovanie pohybu kapitálu, peňažných prostriedkov, pohľadávok a záväzkov. Je to významná súčasť celkového riadenia podniku. Významná hlavne preto, že pohyb uvedených veličín a z nich vychádzajúce finančné výsledky zjednocujú a jednoznačne kvantifikujú prínosy všetkých podnikových činností. Finančné riadenie rieši štyri najzákladnejšie otázky: koľko kapitálu podnik potrebuje na svoju podnikateľskú činnosť, odkiaľ tento kapitál získať, kam získaný kapitál umiestniť a ako rozdeliť finančný výsledok. Kritéria finančného riadenia nadväzujú na základný cieľ podnikateľskej a finančnej činnosti a na čiastkové finančné ciele. V centre pozornosti je trhovú hodnotu podniku, likvidita, rentabilita a riziko. Nevyhnutnou podmienkou správneho finančného riadenia podniku sú spoľahlivé a pohotové informácie. Hlavným cieľom bakalárskej práce je zhodnotenie majetku a zdrojov krytia vo vybranom podnikateľskom subjekte na základe súvahy za obdobie 2006 - 2010. V práci sú skúmané nasledovné čiastkové ciele:

- zhodnotenie teoretických východísk k danej problematike,
- analýza vývoja štruktúry majetku,
- analýza vývoja štruktúry kapitálu,
- posúdenie hospodárskej situácie v rokoch 2006 – 2010,
- poukázanie na nedostatky a vypracovanie nápravných opatrení,
- na základe ich výsledkov a odporúčaní upraviť finančné ciele podniku pre pozitívny vývoj podniku do budúcnosti.

3 Metodika práce a metody skúmania

V našej práci sme sa pokúsili analyzovať podnik, ktorý sídli v Trenčianskom kraji. Obdobie skúmania je v rozmedzí rokov 2006 – 2010. V jednotlivých rokoch analyzujeme, podiel jednotlivých položiek na celkových aktívach a pasívach, vývoj a stav majetkovej a kapitálovej štruktúry podniku. Údaje nám spoločnosť poskytla so žiadosťou udržania anonymity a preto neuvádzame v práci jej obchodné meno a sídlo a budeme ju označovať ako spoločnosť A.

Základnými zdrojmi z ktorých sme vychádzali boli jednotlivé účtovné výkazy, ktoré nám poskytli informácie o finančnej situácii účtovnej jednotky, ktorá účtuje v sústave podvojného účtovníctva. Ide o tieto výkazy:

- súvaha,
- výročná správa,
- poznámky.

Súvaha v SR (i podľa IAS/IFRS) začína dlhodobým nehmotným a hmotným majetkom, pokračuje sa finančným majetkom a končí sa krátkodobými aktívami, pohľadávkami a finančným majetkom. Na strane pasív sa začína vlastnými zdrojmi a nakoniec sa vykazujú cudzie zdroje.

Ďalším materiálom na spracovanie témy sú:

- knižné publikácie jednotlivých autorov, vedecké a odborné príspevky,
- súčasne platný Zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších zmien a predpisov.

Finančná situácia podniku je viditeľnou podobou ekonomických výsledkov podniku. Vzhľadom na rozdielne vnímanie času možno koncipovať finančnú analýzu ako analýzu retrospektívnu (ex post), resp. perspektívnu (ex ante). Úlohou analýzy ex post je vysvetliť príčiny danej finančnej situácie a ex ante má za úlohu prognózovať vývoj finančnej situácie podniku do budúcnosti.

Pri analýze súvahy sme použili nasledovné metodické postupy:

- analýza absolútnych hodnôt položiek súvahy,
- horizontálna a vertikálna analýza výkazov účtovnej závierky,
- trendová analýza jednotlivých súvahových položiek v čase,
- syntéza – návrh opatrení na zlepšenie finančnej situácie.

4 Výsledky práce a diskusia

4.1 Charakteristika analyzovaného podniku

Spoločnosť A bola založená v marci roku 2000 v Trenčianskom kraji ako v poradí tretí závod na Slovensku. Je dcérskou spoločnosťou materskej firmy v Nemecku, ktorá zamestnáva viac ako 50.000 ľudí v 60 podnikoch a v 22 krajinách. Je svetovo uznávaným výrobcom izolovaných vodičov, káblov pre elektrotechnický priemysel a káblových zväzkov pre automobilový priemysel. V spoločnosti A je momentálne zamestnaných okolo 560 pracovníkov. Významným krokom bolo pre spoločnosť A v júni 2002 získanie certifikátu systému manažérstva kvality podľa požiadaviek normy ISO 9001:2000. (Certifikačný orgán – DQS). V januári 2007 spoločnosť získala taktiež certifikát ISO 14001:2004. (Certifikačný orgán BVQI, Nemecko). Spoločnosť A je dôležitým dodávateľom drôtov, vedení, káblov a káblových systémov. Jej cieľom je zvládnuť výzvy globálneho trhu s potrebnou kvalitou a efektívnosťou. Je zameraná na:

- orientáciu na zákazníka, rýchla reakcia na zákaznícke a trhové požiadavky,
- orientáciu na pracovníkov v komunikácii, informovanosti a kvalifikácii,
- orientáciu procesu s jasnými a hospodárskymi priebehmi,
- preventívny postoj má prednosť pred odstránením chyby,
- neustále zlepšovanie výrobkov, procesov a služieb,
- nulové chyby vo všetkých dimenziách kvality od začiatku.

Systém manažmentu kvality umožňuje predstaviť výrobné a kompetenčné portfólio, jasne a prehľadne prispôbiť procesy ešte viac aktuálnym zákazníckym očakávaniam. Začína sa už na začiatku procesu vývoja a zahŕňa všetkých zúčastnených od dodávateľa cez pracovníkov až po zákazníka. Istota budúcnosti je vďaka maximálnej spokojnosti zákazníka.

Výrobne zameranie:

- kábel, káble, káblové zostavy, káblové zväzky pre telekomunikačnú techniku,
- káblové zväzky pre zdravotnícku (medicínsku) techniku,
- špeciálne káblové zväzky,
- káblové zväzky pre automatizované (automatické) linky - priemyselné roboty.

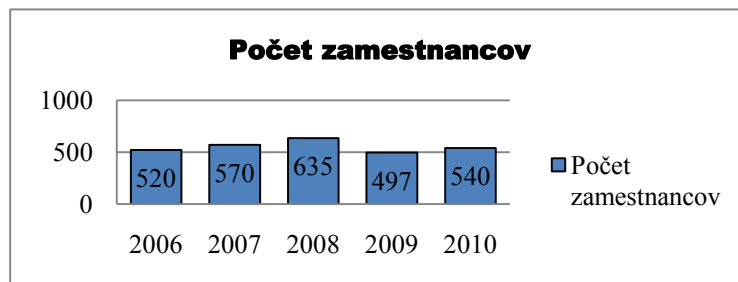
Desať rokov činnosti stačilo výrobcovi káblov pre spotrebný priemysel, aby získal vo svojom sortimente na európskom trhu 22-percentný podiel. Najdôležitejšími

odberateľmi produkcie sú firmy Philips, IBM, Bosch, Siemens, Dell, Miele a Vorwerk. Vo viacerých z nich je slovenský výrobca dokonca monopolným dodávateľom.

Ekonomické charakteristiky:

Právna forma: spoločnosť s ručením obmedzením

Kapitál: 2655,51 tis. EUR

Obr. 1 Vývoj zamestnancov

Vedenie účtovníctva

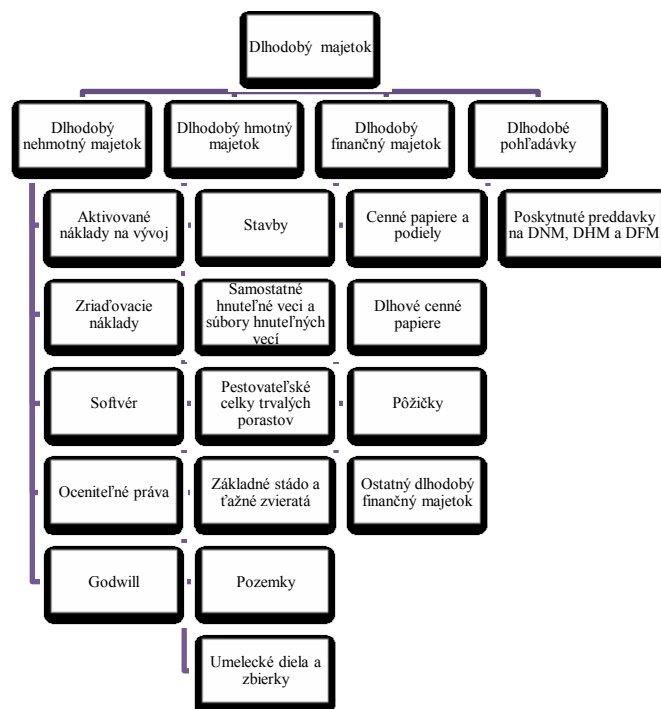
Spoločnosť A vedie účtovníctvo v sústave podvojného účtovníctva odo dňa svojho vzniku až do dňa svojho zániku podľa Rámcovej účtovej osnovy a postupov účtovania pre podnikateľov č. 23 054/2002-92. Účtovníctvo sa vedie za účtovnú jednotku ako celok. Vo vnútri spoločnosti je sledované hospodárenie jednotlivých nákladových stredísk podľa pravidiel a nástrojov vnútropodnikového ekonomického riadenia. Vedenie účtovníctva sa uskutočňuje prostriedkami výpočtovej techniky. Účtovným obdobím je kalendárny rok. Účtovníctvo sa vedie v peňažných jednotkách meny euro a v prípadoch stanovených v § 4 ods. 6 zákona o účtovníctve súčasne aj v cudzích menách. Na vedenie účtovníctva sa používajú prostriedky výpočtovej techniky a technických nosičov dát. Na vedenie účtovníctva sa používa softvér SAP s tým, že účtovné záznamy sú realizované v písomnej forme alebo elektronickej podobe.

4.2 Majetková a kapitálová štruktúra podniku

Kapitálová a majetková štruktúra podniku sú súčasťou finančnej štruktúry podniku, pomocou ktorej získavame informácie o stave aktív a pasív podniku. Takéto informácie nám poskytuje hlavne súvaha. Kapitálová štruktúra sa chápe ako štruktúra dlhodobého majetku a majetková štruktúra ako štruktúra toho, čo podnik má a vlastní.

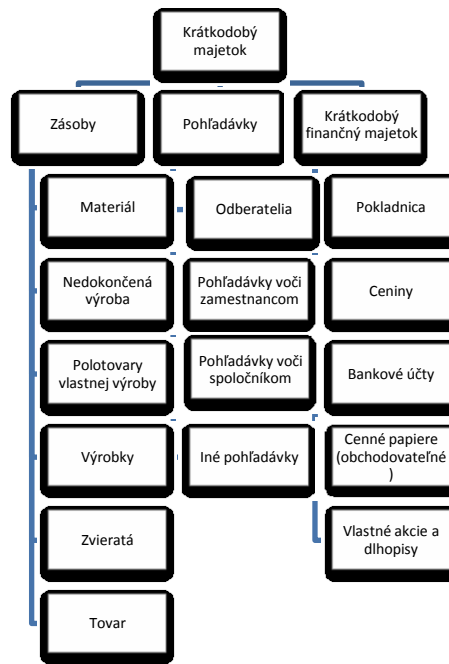
4.2.1 Majetková štruktúra

Na zabezpečenie dostatočnej aktivity podniku je potrebné vlastniť potrebnú výšku majetku. Majetková štruktúra podniku predstavuje pravú stranu súvahy (aktíva) a možno k nej zaujať statický alebo dynamický prístup. Statický pohľad ukazuje, akú účtovnú hodnotu má daný majetok, ku konkrétnemu časovému bodu. Dynamický pohľad zisťuje, v akej štruktúre prirástol resp. ubudol majetok podniku za isté obdobie (časový interval). Majetok sa člení z časového hľadiska na **dlhodobý a krátkodobý**.

Prameň: Hacherová, Ž. – Látečková, A. – Kočner, M.: Základy účtovníctva (2010)

Obr. 2 Členenie dlhodobého majetku

Prameň: Hacherová, Ž. – Látečková, A. – Kočner, M.: Základy účtovníctva (2010)

Obr. 3 Členenie krátkodobého majetku

Analýza vývoja a štruktúry majetku

Vertikálna analýza majetkovej štruktúry nám podáva informácie o podiele jednotlivých aktív na celkových aktívach.

Tab. 1 Majetková štruktúra a percentuálny podiel na celkových aktívach

Položka	2006	2007	2008	2009	2010
Aktíva celkom	100	100	100	100	100
Neobežný majetok	57,62	64,42	49,35	27,55	19,60
Obežný majetok	42,00	35,27	39,36	70,47	79,09
Časové rozlíšenie	0,38	0,31	11,29	1,97	1,32

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku.

Z hľadiska vertikálnej analýzy najvýraznejšiu časť majetkovej štruktúry podniku v rokoch 2006 až 2008 tvoril neobežný majetok. Vysoký podiel neobežného majetku bol v roku 2007 až 64,42 %, v tomto období obežné aktíva dosahovali najnižšiu hodnotu len 35,27 %. Bolo to spôsobené tým, že v tých troch rokoch podnik investoval do nákupu nových stavieb, strojov a pozemkov. V nasledujúcich rokoch vzrástol obežný majetok dvojnásobne. V roku 2009 dosahoval výšku 70,74 % a v roku 2010 to bolo až 79,09 %. V roku 2009 spoločnosť nakúpila hlavne priamy materiál od materskej spoločnosti,

ktorý sa fyzicky nachádzal v spoločnosti A. Do roku 2008 bola tržbou iba pridaná hodnota – práca (služba), priamy materiál bol však vo vlastníctve zákazníka (teda materskej spoločnosti). Od 1.1 2009 je tržbou už celá hodnota výrobku vrátane materiálu. Časové rozlíšenie tvorí len malú časť aktív. Najväčší podiel má v roku 2007, kde dosahuje 11,29 % z celkových aktív. Prevažná časť časového rozlíšenia tvoria predovšetkým náklady budúcich období.

Tab. 2 Percentuálne zloženie neobežného majetku

Položka	2006	2007	2008	2009	2010
Neobežný majetok	100	100	100	100	100
Dlhodobý nehmotný majetok	2,27	1,23	1,61	1,09	0,43
Dlhodobý hmotný majetok	97,73	98,77	98,39	98,91	99,57

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku.

Z tabuľky je jasne vidieť, že dominantné postavenie v štruktúre neobežného majetku tvorí hlavne dlhodobý hmotný majetok, ktorý sa za sledované obdobia veľmi nemenil a pohyboval sa v rozmedzí 97 až 99 % z podielu celkových aktív. Podiel nehmotného majetku je takmer zanedbateľný, najväčší podiel bol v roku 2006, potom mal klesajúcu tendenciu. V priemere tvorí len 1,1 % z neobežného majetku. Jediné zastúpenie v dlhodobom nehmotnom majetku má softvér.

Tab. 3 Percentuálne zloženie dlhodobého hmotného majetku

Položka	2006	2007	2008	2009	2010
Dlhodobý hmotný majetok	100	100	100	100	100
Pozemky	1,35	0,00	0,00	0,00	0,00
Stavby	18,56	18,81	16,84	17,40	17,09
Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	74,93	77,11	80,39	76,45	79,97
Ostatný dlhodobý majetok	1,30	1,08	0,87	0,90	0,86
Obstarávaný dlhodobý hmotný majetok	1,86	1,31	1,90	0,19	0,00
Poskytnuté preddavky na DHM	2,00	1,70	0,00	5,06	2,07

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku.

Z podielu na dlhodobom hmotnom majetku sa percentuálne najviac podieľajú samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí, ktoré tvoria v priemere až 64, 80 % z dlhodobého majetku. Druhú podstatnú zložku dlhodobého hmotného majetku predstavujú stavby, ktorých podiel je v priemere 14,78 %, ďalšiu časť potom tvoria

preddavky na dlhodobý hmotný majetok, ostatný dlhodobý majetok a obstaraný dlhodobý hmotný majetok.

Tab. 4 Percentuálne zloženie obežného majetku

Položka	2006	2007	2008	2009	2010
Obežný majetok	100	100	100	100	100
Zásoby	16,81	24,80	20,74	61,41	65,49
Dlhodobé pohľadávky	11,01	10,60	2,69	6,99	1,83
Krátkodobé pohľadávky	71,58	63,97	76,21	31,51	32,55
Finančné účty	0,60	0,63	0,36	0,09	0,13

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku.

Štruktúra obežného majetku sa výrazne zmenila. Kým v prvých troch sledovaných obdobiach najvýraznejšiu časť tvorili krátkodobé pohľadávky, tak v ďalších dvoch rokoch to boli zásoby, ktoré dosiahli v roku 2010 až 65,49 % podielu z obežného majetku. U dlhodobých pohľadávok môžeme zaznamenať klesajúcu tendenciu okrem roku 2009, kde sa nepatrne zvýšil podiel a v roku 2010 klesol na hodnotu 1,83 % podielu na obežnom majetku. Nízke percento podielu predstavujú potom ešte finančné účty.

Tab. 5 Percentuálne zloženie zásob

Položka	2006	2007	2008	2009	2010
Zásoby	100	100	100	100	100
Materiál	86,54	84,42	88,00	72,36	79,06
Nedokončená výroba a polotovary	12,32	8,89	11,93	18,51	18,25
Výrobky	1,10	6,64	0,00	9,13	2,68
Tovar	0,036	0,051	0,073	0,002	0,003

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku.

Najväčšou mierou na zásobách sa podieľa materiál na sklade, ktorý je potrebné mať z dôvodu výroby širokého sortimentu výrobkov a rýchlemu spracovaniu zákaziek. Materiál tvorí až 68,39 % zásob. Druhý najväčší podiel má nedokončená výroba a polotovary. Ďalšie percento tvoria výrobky a tovar.

Tab. 6 Percentuálne zloženie dlhodobých pohľadávok

Položka	2006	2007	2008	2009	2010
Dlhodobé pohľadávky	100	100	100	100	100
Pohľadávky z obchodného styku	0	0	0	71,03	0
Odložená daňová pohľadávka	100	100	100	28,97	100

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku.

Na zložení dlhodobých pohľadávok sa podieľajú hlavne pohľadávky z obchodného styku, len v roku 2009 - 71,03 % . Určitý podiel má v roku 2009 odložená daňová pohľadávka a to 28,97 %.

Tab. 7 Percentuálne zloženie krátkodobých pohľadávok

Položka	2006	2007	2008	2009	2010
Krátkodobé pohľadávky	100	100	100	100	100
Pohľadávky z obchodného styku	99,68	92,22	95,69	100,00	98,40
Pohľadávky voči dcérskej účtovnej a materskej jednotky	0,00	0,00	4,24	0,00	0,00
Pohľadávky voči ovládanej a ovládajúcej osobe	0,00	7,40	0,00	0,00	0,00
Daňové pohľadávky	0,003	0,004	0,002	0,00	0,00
Iné pohľadávky	0,32	0,37	0,063	0,00	1,60

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku.

Takisto aj na krátkodobých pohľadávkach sa najviac podieľajú pohľadávky z obchodného styku v priemere 80,99 %. V roku 2008 tvorí 4,24 % podiel na krátkodobých pohľadávkach aj pohľadávka voči dcérskej spoločnosti a v roku 2007 predstavuje pohľadávka voči ovládanej a ovládajúcej osobe 7,4 %. Nepatrnú časť predstavujú aj daňové a iné pohľadávky.

Tab. 8 Percentuálne zloženie finančných účtov

Položka	2006	2007	2008	2009	2010
Finančné účty	100	100	100	100	100
Peniaze	30,87	52,44	61,39	9,94	10,66
Účty v bankách	69,13	47,56	38,61	90,06	89,34

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku. Vid': Príloha

Štruktúra finančných účtov sa v sledovanom období veľmi menila. Najväčší podiel 90,06 % v roku 2009 tvorili peniaze na účtoch v bankách a peniaze v hotovosti len

9,94 % oproti roku 2008, kde hotovosť mala väčší podiel 61,39 % a peniaze na účtoch tvorili 38,61 %.

Tab. 9 Percentuálne zloženie časového rozlíšenia

Položka	2006	2007	2008	2009	2010
Časové rozlíšenie	100	100	100	100	100
Náklady budúcich období krátkodobé	92,67	100,00	78,69	73,71	65,32
Náklady budúcich období dlhodobé	0,00	0,00	21,31	26,29	34,68
Príjmy budúcich období	7,33	0,00	0,00	0,00	0,00

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku.

Zo štruktúry časového rozlíšenia majú najvyššie zastúpenie náklady budúcich období krátkodobé vo všetkých sledovaných šiestich rokoch a dlhodobé len v rokoch 2008, 2009 a 2010. V priemere za tieto tri roky náklady predstavujú 27,43 % podiel. Iba v roku 2006 majú príjmy budúcich období podiel 7,33 % na celkovom časovom rozlíšení. Ide predovšetkým o predplatený nájom skladových priestorov.

Horizontálna analýza sleduje zmeny a vývoj jednotlivých súvahových položiek v čase.

Tab. 10 Majetková štruktúra a vývoj celkových aktív za obdobie 2006 - 2010

Položka	2006	2007	2008	2009	2010	07-06 v %	08-07 v %	09-08 v %	10-09 v %
Aktíva celkom	3 915 621	3 691 396	5 200 794	7 586 090	9 036 200	-5,73	40,89	45,86	19,12
Neobežný majetok	2 256 290	2 378 046	2 566 431	2 090 277	1 770 923	5,40	7,92	-18,55	-15,28
Obežný majetok	1 644 394	1 301 899	2 046 935	5 346 213	7 146 440	-20,83	57,23	161,18	33,67
Časové rozlíšenie	14 937	11 452	587 428	149 600	118 837	-23,33	5029,52	-74,53	-20,56

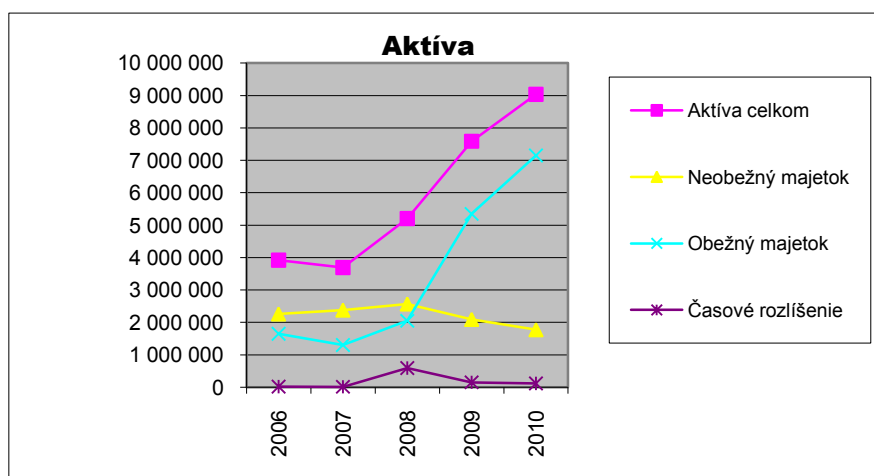
Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku.

Na začiatku sledovaného obdobia sa výška podnikového majetku rovná hodnote 3 915 621 €, v roku 2007 mierne klesol o 5,73 % , ale počas nasledujúcich rokov nestále stúpala a v minulom roku 2010 dosiahol výšku 9 036 200 €. Za sledované obdobie sa výrazne nemenila výška neobežného majetku. V roku 2007 sa zvýšil o 5,40 % , v roku 2008 o 7,92 % a potom klesal až na hodnotu 1 770 923 €. Rápidne zvyšovanie môžeme pozorovať u obežného majetku, kde v porovnaní rokov 2006 až 2010 zrástol o neuveriteľných 334 % . Veľké zmeny môžeme pozorovať aj časovom rozlíšení, ktoré tvoria náklady a príjmy budúcich období. Veľké zastúpenie majú krátkodobé náklady budúcich období. Ide hlavne o poistenia, licencie, servis, colnú zábezpeku v roku 2006,

propagáciu, reklamu, telefónne poplatky atď. Expanzívny medziročný nárast môžeme sledovať v roku 2008 oproti roku 2007 až o 5029,52 % .

Bolo to spôsobené tým, že spoločnosť si predplatila nájom ďalších priestorov od inej spoločnosti, ktoré mala v pláne využiť ako nový sklad. Príjmy budúcich období predstavuje faktúry vystavené v roku 2005. V ostatných sledovaných obdobia sa príjmy budúcich období už nevyskytujú.

Vysoký podiel obežných aktív je typické pre obchodné spoločnosti. Rast obežných aktív má teda pozitívny dopad pri efektívnom využívaní kapitálu, ktorý je viazaný predovšetkým v obežných aktívach.

Obr. 4 Vývoj celkových aktív

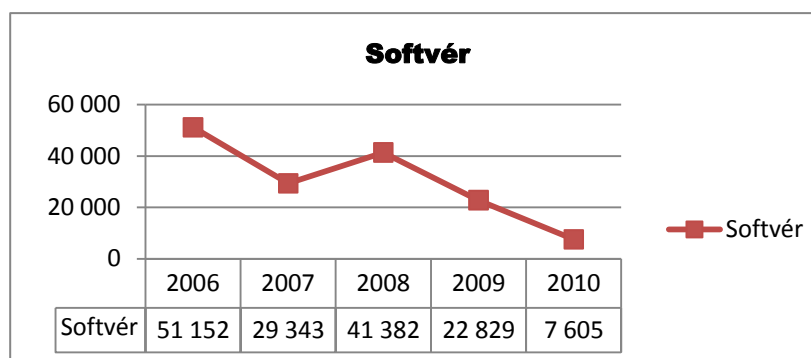
Tab. 11 Vývoj neobežného majetku

Položka	2006	2007	2008	2009	2010	07-06 v %	08-07 v %	09-08 v %	10-09 v %
Dlhodobý nehmotný majetok	51 152	29 343	41 382	22 829	7 605	-42,63	41,03	-44,83	-66,69
Softvér	51 152	29 343	41 382	22 829	7 605	-42,63	41,03	-44,83	-66,69
Dlhodobý hmotný majetok	2 205 138	2 348 702	2 525 049	2 067 448	1 763 318	6,51	7,51	-18,12	-14,71
Pozemky	29 841	0	0	0	0	-100	0,00	0,00	0,00
Stavby	409 181	441 711	425 218	359 778	301 438	7,95	-3,73	-15,39	-16,22
Samostatné hnutelné veci	1 652 360	1 811 127	2 029 945	1 580 501	1 410 150	9,61	12,08	-22,14	-10,78
Ostatný dlhodobý majetok	28 613	25 261	21 905	18 564	15 223	-11,72	-13,28	-15,25	-18,00
Obstarávaný dlhodobý hmotný majetok	41 028	30 738	47 981	3 925	38	-25,08	56,10	-91,82	-99,03
Poskytnuté preddavky na DHM	44 114	39 866	0	104 680	36 469	-9,63	0,00	0,00	-65,16

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku.

Neobežný majetok predstavuje rozhodujúcu časť jeho celkového majetku. Je v podniku viazaný trvalo, a preto by mal byť krytý konsolidovanými finančnými zdrojmi. Postupne prenáša svoju hodnotu do odpisov a viaže značné množstvo finančných prostriedkov niekoľko rokov. V podniku má značnú prevahu dlhodobý hmotný majetok, čo je lepšie, pretože pri vzniku finančných problémov, hodnota nehmotných aktív rýchlo klesá.

Z dlhodobého nehmotného majetku má jediné zastúpenie v podniku softvér. Spoločnosť implementuje od roku 2006 podnikový informačný systém SAP. Podnik softvér odpisuje rovnomerne, doba odpisovania je 3 roky, ročná odpisová sadzba je 33,34 %. Podnik do softvéru neustále investoval, hlavne v roku 2006, kedy prechádza z podnikového informačného systému GEMINI na modernejší podnikový informačný systém SAP. Ide o nákup licencií, do drahších pokročilých modulov podnikového softvéru, v roku 2007 spoločnosť investovala do rozšírenia SAP MM modulu Blueprinta a zmodernizovanie počítačovej siete, oproti predchádzajúcemu roku predstavuje však pokles o 42,63 %. V nasledujúcom roku 2008 prebehol proces outsourcingu expedície a skladov hotových výrobkov. Z hlavných cieľov bolo zabezpečiť zásobovanie zákazníkov do 24 hodín. Bolo potrebné zavedenie riadeného skladu prostredníctvom ERP systému SAP. Pracovníci skladu tak majú okamžitý prehľad o presnom uložení výrobkov v sklade, čo predovšetkým urýchľuje proces uskladňovania a vyskladňovania zásob hotových výrobkov. Medziročný nárast v roku 2008 bol o 41,03 % viac ako v roku 2007. V ďalších rokoch hodnota softvéru už len klesala a za minulý rok 2010 medziročný pokles predstavoval 66,69 % oproti roku 2009.

Obr. 5 Vývoj softvéru

Do dlhodobého hmotného majetku patria pozemky, ktoré spoločnosť v roku 2007 predala inej spoločnosti. Ďalšou položkou dlhodobého hmotného majetku sú stavby. V roku 2007 si spoločnosť prenajala výrobnú halu, ktorú chcela použiť pre nové

rozbíhajúce sa výroby. Medziročný nárast bol 7,95 %. V ďalšom roku môžeme sledovať pokles o 3,73 %. V roku 2009 predstavuje medziročný pokles až 15,39 %, kedy spoločnosť predala halu inej spoločnosti, v dôsledku jej nevyužitia, pretože bolo zastavené sťahovanie sa výroby Medical z Českej republiky. Spoločnosť eviduje v dlhodobom majetku tri leasingy, ktoré sa týkajú hlavne prenájmu priestorov, od troch rôznych spoločností.

Ako sme už spomínali v podniku prevažuje dlhodobý hmotný majetok. Najvýraznejšiu časť predstavujú samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí, do ktorých patria hlavne stroje (vstrekovacie, krimpovacie, ostatné účelové stroje), prístroje (krimpovacie aplikátory, skúšobné a meracie prístroje, vstrekovacie formy), zariadenia (vysokozdvížné vozíky, autá, nábytok). Spoločnosť má na leasing hlave automobily a vysokozdvížné vozíky. Od roku 2006 narastá objem výroby na segmente Motion Control a je potrebná investícia do nových výrobných zariadení. V roku 2007 vzrástli samostatné hnutelné veci o 9,61 %. V ďalšom roku sa sťahuje výroba z materskej spoločnosti do slovenskej pobočky. Ide o segment Medical, ktorá zvyšuje objem výroby a investuje sa predovšetkým do nákupu nových strojov a výrobných zariadení.

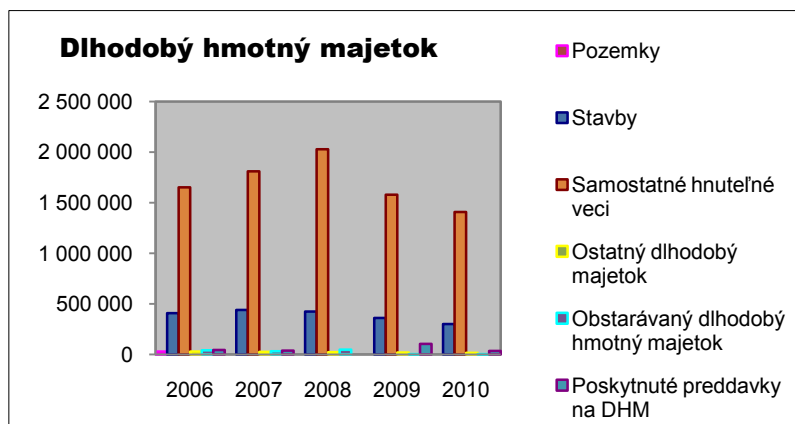
Medziročný nárast je o 12,08 %. Rok 2008 je pre firmu veľmi úspešný a po adaptácii výroby Motion Control a stabilizácii výroby Medical sa sťahuje dodatočná výroba segmentu Medical aj z Českej republiky, ktorá si znova vyžaduje investovať do nových výrobných zariadení. V roku 2009 už spoločnosť neinvestovala do nákupu strojov a zariadení. Môžeme zaznamenať pokles o 22,14 % a v roku 2010 oproti roku 2009 o 10,78 %.

Do ostatného dlhodobého majetku spoločnosť zaraďuje majetok, ktorého ocenenie je nižšie ako 1.700 €, ale doba použiteľnosti dlhšia ako jeden rok napríklad niektoré mobilné telefóny, faxy, tlačiarne atď. U tejto položky môžeme počas sledovaných obdobíach pozorovať poklesy. Najväčší bol v roku 2010 o 18 % oproti roku 2009.

U položky obstaraný dlhodobý hmotný majetok môžeme pozorovať najväčší pokles v roku 2010 o 99,03 %, čo bolo spôsobené znížením nakupovaného hmotného majetku.

Nakupovaný dlhodobý hmotný majetok sa oceňuje v obstarávacích cenách, vlastnými nákladmi alebo reprodukčnou obstarávacou cenou. Náklady na technické zhodnotenie dlhodobého hmotného majetku zvyšujú jeho obstarávaciu cenu. Opravy a údržba sa účtujú do nákladov. Dlhodobý hmotný majetok sa odpisuje do nákladov na základe

predpokladanej doby životnosti príslušného majetku. Mierne poklesy hodnôt dlhodobého majetku v roku 2009 a 2010 sú spôsobené odpismi.

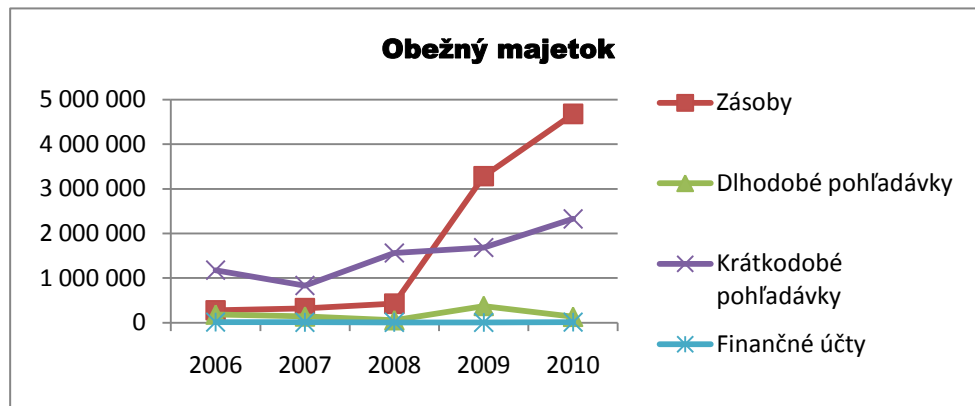
Obr. 6 Vývoj dlhodobého hmotného majetku

Tab. 12 Vývoj obežného majetku za obdobie

Položka	2006	2007	2008	2009	2010	07-06 v %	08-07 v %	09-08 v %	10-09 v %
Zásoby	276 373	322 910	424 611	3 282 917	4 680 413	16,84	31,49	673,16	42,57
Materiál	239 162	272 588	373 660	2 375 422	3 700 507	13,98	37,08	535,72	55,78
Nedokončená výroba a polotovary	34 057	28 713	50 640	607 519	854 176	-15,69	76,37	1099,68	40,60
Výrobky	3 054	21 443	0	299 894	125 569	602,17	0,00	0,00	-58,13
Tovar	100	166	311	82	161	66,67	87,38	-73,63	96,34
Dlhodobé pohľadávky	181 040	137 954	54 973	373 610	130 493	-23,80	-60,15	579,62	-65,07
Pohľadávky z obchodného styku	0	0	0	265 393	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Odložená daňová pohľadávka	181 040	137 954	54 973	108 217	130 493	-23,80	-60,15	96,85	20,58
Krátkodobé pohľadávky	1 177 090	832 869	1 559 904	1 684 736	2 326 334	-29,24	87,29	8,00	38,08
Pohľadávky z obchodného styku	1 173 272	768 074	1 492 745	1 684 736	2 289 184	-34,54	94,35	12,86	35,88
Pohľadávky voči dcérskej účtovnej a materskej jednotky	0	0	66 151	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Pohľadávka voči ovládanej a ovládajúcej osobe	0	61 641	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Daňové pohľadávky	33	33	31	0	0	0,00	-6,61	0,00	0,00
Iné pohľadávky	3 784	3 120	977	0	37 150	-17,54	-68,69	0,00	0,00
Finančné účty	9 892	8 166	7 447	4 950	9 200	-17,45	-8,80	-33,53	85,86
Peniaze	3 054	4 282	4 572	492	981	40,22	6,77	-89,24	99,39
Účty v bankách	6 838	3 884	2 875	4 458	8 219	-43,20	-25,97	55,06	84,37

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku.

Obežný majetok je likvidnejší ako neobežný majetok a je schopnejší sa rýchlo premeniť na hotovosť. Môže byť financovaný kapitálom, ktorý má podnik k dispozícii len krátkodobo, pretože financovanie krátkodobého majetku dlhodobými zdrojmi je pre podnik neefektívne. K obežnému majetku priradíme zásoby, krátkodobé a dlhodobé pohľadávky a nakoniec finančné účty.

Obr. 7 Vývoj obežného majetku

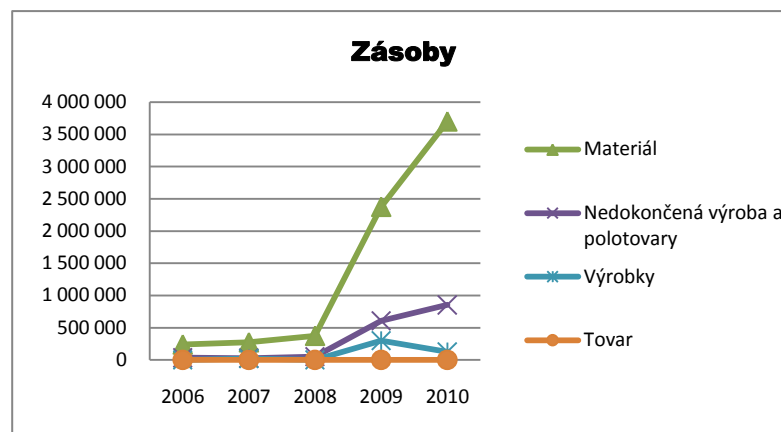
Obežný majetok z najväčšej časti tvoria zásoby, resp. materiál na sklade a nedokončená výroba a polotovary a krátkodobé pohľadávky. Zásoby má spoločnosť poistené proti živlom, poistenie počas prepravy a voči odcudzeniu. Ročný limit plnenia je vo výške 4 000 000 €.

U položky materiál môžeme sledovať každý rok nárast. Najväčší medziročný nárast zaznamenali v roku 2009, kedy sa zvýšili ich objemy o 535,72 %. Týkalo sa to už spomínaného preskladnenie viacerých materiálov z materskej spoločnosti, ktorá už od začiatku roku 2009 začala avizovať ukončenie distribúcie a objednávania materiálov pre slovenskú spoločnosť. Dcérska spoločnosť bola závislá od objednávania materiálov v dcérskej spoločnosti. Preskladnenie prebiehalo aj v nasledujúcom roku a medziročný nárast bol už len 55,78 %. Všetky kompetencie objednávania materiálu sú už v súčasnosti presťahované z materskej spoločnosti do spoločnosti A.

Podobný priebeh bol aj u nedokončenej výroby a polotovarov, kde tiež v roku 2008 dcérska spoločnosť ukončuje svoju výrobu, sa preskladňuje aj nedokončené výrobky. Medziročný nárast v roku 2008 predstavuje zvýšenie objemu o 76,37 %, kde nedokončené výrobky obsahujú len hodnotu práce. Najväčší nárast je už v spomínanom roku 2009 o 1099,68 %, kedy sa k hodnote práce pridala aj hodnota materiálu. V roku 2010 nárast predstavuje už len 40,6 %.

V roku 2007 sa zvýšil objem výrobkov o 602,17 % a v roku 2008 spoločnosť neevidovala žiadne výrobky na sklade, až v roku 2009 boli výrobky na sklade v hodnote 299 894 €. Zostatok na sklade by mal byť vždy nula, to znamená, čo sa vyrába sa hneď aj predáva, bez skladovania. Zostatok v týchto rokoch súvisel s tým, že výroba fungovala aj na konci decembra a predaj sa uskutočnil hneď v prvom týždni nasledujúceho roka.

Medziročný pokles objemu je v roku 2010 o 58,13 %. Stav tovarov si udržuje rastúci trend, okrem roku 2009, kde objem klesol o 73,64 %.

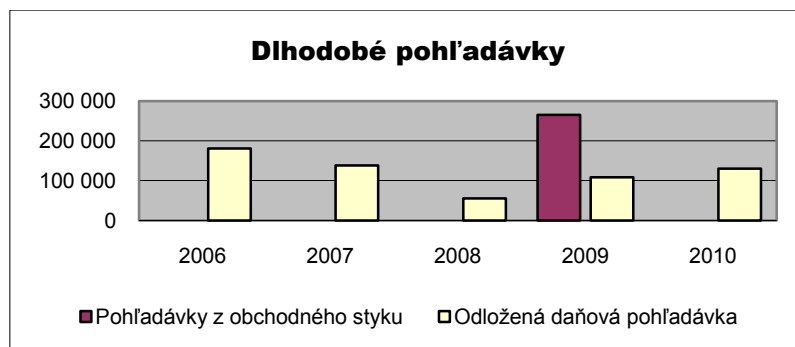

Obr. 8 Vývoj zásob

Ďalšou súčasťou obežného majetku predstavujú dlhodobé a krátkodobé pohľadávky. Pohľadávky sa oceňujú menovitou hodnotou. Ocenenie pochybných pohľadávok sa znižuje na ich realizovateľnú hodnotu pomocou opravných položiek.

Ide hlavne o pohľadávky z obchodného styku, pohľadávky voči dcérskej spoločnosti a materskej spoločnosti, pohľadávka voči ovládanej a ovládajúcej osobe a daňové pohľadávky. Spoločnosť v žiadnom zo sledovaných rokov neodpísala žiadne pohľadávky z dôvodu nedobytnosti a nemala žiadne pohľadávky kryté záložným právom.

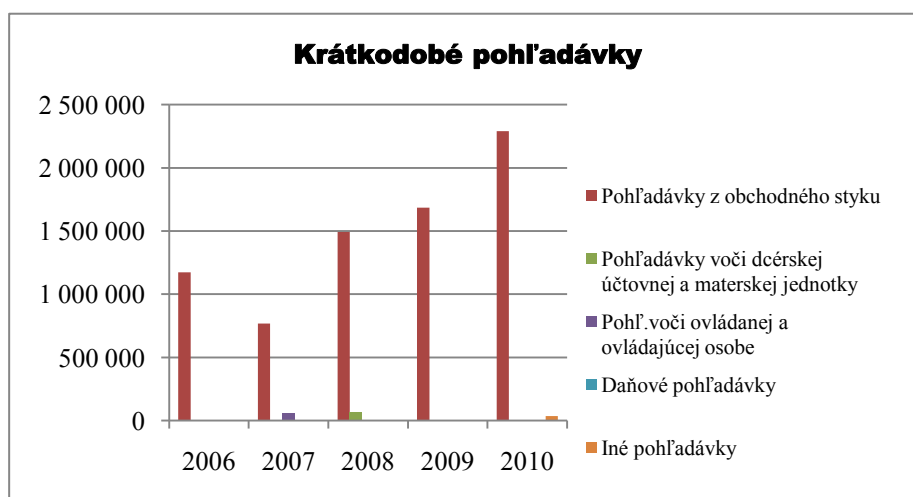
Dlhodobé pohľadávky z obchodného styku vykázala spoločnosť iba v roku 2009 v hodnote 265 393 €. Ide o poskytnutý prenájom priestorov. U odloženej daňovej pohľadávky môžeme pozorovať klesajúci aj rastúci trend. Najviac klesol objem v roku 2008 o 60,15 % a najväčší nárast je v roku 2009 až o 96,85 %. Odložená daňová pohľadávka sa vzťahuje hlavne na možnosť previesť nevyužité daňové odpočty do budúcich období.

Obr. 9 Vývoj dlhodobých pohľadávok

Krátkodobé pohľadávky z obchodného styku majú veľmi kolísavý trend. Najväčšie percentu poklesu je v roku 34,54 % a v ostatných rokoch objem už len rástol. Ide o predaj výrobkov, tovarov, služieb a ostatné výnosy z hospodárskej činnosti.

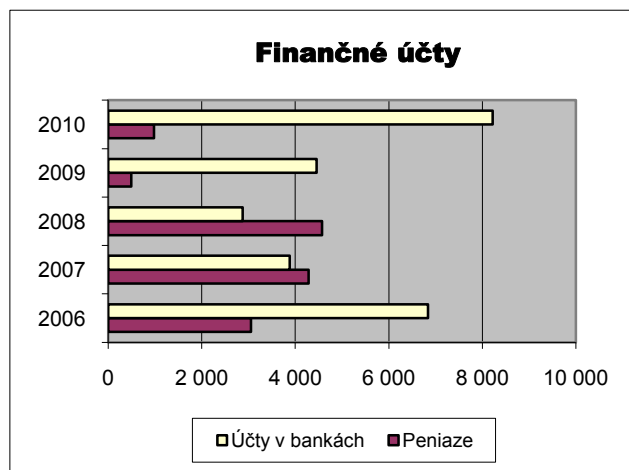
Pohľadávku voči materskej spoločnosti vykazovala spoločnosť iba v roku 2008 v hodnote 66 151 €. Okrem toho spoločnosť vykazovala aj iné pohľadávky, ktoré sa týkali reklamácií voči dodávateľom a pohľadávok z predaja dlhodobého majetku a materiálu. V roku 2006 a 2007 klesá ich objem o 17,54 % a 68,69 %. V roku 2010 dosahuje hodnotu 37 150 €. U odloženej daňovej pohľadávky môžeme pozorovať klesajúci aj rastúci trend. Najviac klesol objem v roku 2008 o 60,15 % a najväčší nárast je v roku 2009 až o 96,85 %. Spoločnosť v prvých troch sledovaných rokoch vykazovala daňové pohľadávky v hodnote 31 € až 33 €. Odložená daňová pohľadávka sa vzťahuje hlavne na možnosť previesť nevyužitú daňovú odpočty do budúcich období.

Obr. 10 Vývoj krátkodobých pohľadávok

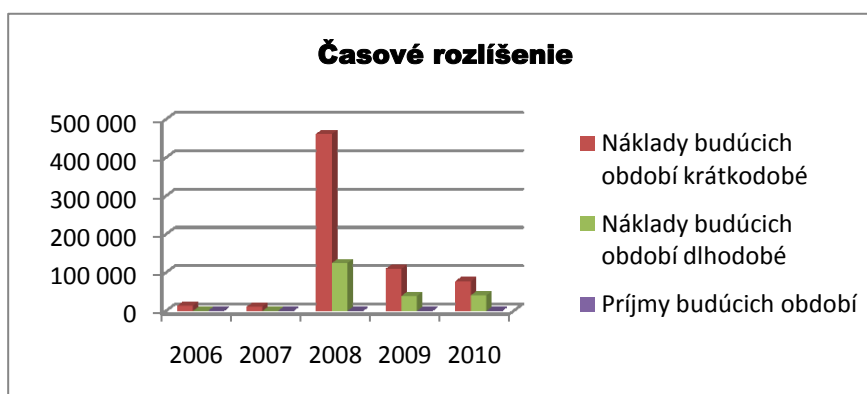
Poslednou položkou, ktorá patrí do obežného majetku sú finančné účty. Z pohľadu krátkodobého finančného majetku je zrejme, že podnik sa snaží udržať prevažne vyšší podiel peňažných prostriedkov uložených na bankových účtoch ako prostriedkov v

hotovosti. Spoločnosť má vytvorené všetky potrebné účty v ČSOB. V roku 2007 a 2008 mala spoločnosť viac peňažných prostriedkov v hotovosti ako uložených na bankovom účte. Už v rokoch 2009 a 2010 to bolo opačne, pretože podnik mal na bankových účtoch väčší podiel peňažných prostriedkov ako v hotovosti.

Obr. 11 Vývoj finančných účtov

Za náklady budúcich období sa považujú výdavky bežného účtovného obdobia, ktoré sa týkajú nákladov v budúcich obdobiach, ako napríklad vopred platené nájomné a predplatné. V roku 2008 ich výška stúpila. Spoločnosť si predplatila nájomné týkajúce sa prenajatým skladových priestorov. Príjmy budúcich období sa označujú ako aj príjmy budúcich období a napríklad v roku 2006 išlo o vopred zaplatený paušál na zabezpečenie servisných služieb a prijaté predplatné.

Obr. 12 Vývoj časového rozlíšenia

4.2.2 Kapitálová štruktúra

Predstavuje podiel jednotlivých zložiek vlastného a cudzieho kapitálu na celkovom kapitále, ktorý finančne kryje majetok. Statický stav kapitálovej štruktúry charakterizuje strana pasív podnikovej súvahy. Dynamiku procesu vyjadruje podiel vlastného a cudzieho kapitálu na finančnom krytí prírastku podnikového majetku za istý časový úsek.

A. Vlastné imanie
A.I. Základné imanie
A.II. Kapitálové fondy
A.III. Fondy tvorené zo zisku
A.IV. Hospodársky výsledok minulých rokov
A.V. Hospodársky výsledok bežného účtovného obdobia
B. Cudzie zdroje
B.I. Rezervy
B.II. Dlhodobé záväzky
B.III. Krátkodobé záväzky
B.IV. Bankové úvery a výpomoci
C. Ostatné pasíva

Prameň: Majtán, Š a kol.: Podnikové hospodárstvo (2007)

Obr. 13 Štruktúra kapitálu podniku

Analýza vývoja a štruktúry zdrojov krytia

Takisto ako sme analyzovali majetkovú štruktúru budeme aj v tejto časti z vertikálnej a horizontálnej stránky hodnotiť kapitálovú štruktúru podniku.

Tab. 13 Kapitálová štruktúra a percentuálny podiel na celkových pasívach

Položka	2006	2007	2008	2009	2010
Pasíva celkom	100	100	100	100	100
Vlastné imanie	14,11	16,74	20,84	7,41	16,96
Záväzky	85,89	83,26	79,16	92,59	83,04

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku.

Z pozorovania celkových pasív najväčší podiel majú cudzie zdroje, ktoré dosahujú najvyššiu hodnotu v roku 2009, kedy bol ich podiel 92,59 % a vlastné zdroje predstavovali len 7,41 % podiel. Z pozorovania vyplýva, že každý rok pomer medzi cudzím a vlastným majetkom bol v prospech cudzieho kapitálu. Tento jav nie je veľmi

typický pre výrobný podnik. Ak je podiel vlastných zdrojov väčší tým, je väčšia aj finančná nezávislosť a podnik je odolnejší voči krízam. Na druhej strane ich nedostatok brzdí rozvoja podniku a oslabuje rentabilitu. Zvyšovanie cudzieho kapitálu na celkovom kapitáli smeruje k znižovaniu nákladov na získanie kapitálu, ale z druhej strany zvyšuje riziko platobnej neschopnosti spoločnosti. Tento rast si kompenzuje spoločnosť požadovaním vyššieho výnosu zo svojho kapitálu. Taktiež jedným z dôvodov nízkeho vlastného imania je aj to, že spoločnosť je dcérskou spoločnosťou a celý majetok má v prenájme.

Tab. 14 Zloženie vlastného imania

Položka	2006	2007	2008	2009	2010
Vlastné imanie	552 612	617 805	1 083 780	561 907	1 532 123
Základné imanie	2 655 514	2 655 514	2 655 514	2 655 515	2 655 515
Fondy zo zisku	830	830	4 089	27 388	27 388
Výsledok hospodárenia minulých rokov	-2 784 704	-2 103 731	-2 041 806	-1 599 119	-2 120 995
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	680 973	65 193	465 983	-521 877	970 215

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku.

Vlastné imanie v podniku tvorí základné imanie alebo základný kapitál, čo predstavujú peňažné a nepeňažné vklady. Jeho minimálna výška je určená zákonom, takže vo všetkých sledovaných obdobiach je výška základného imania rovnaká, len v roku 2009 a 2010 je o 1 € vyššie, čo vzniklo pri prepočte slovenských korún na eurá konverzným kurzom a zaokrúhlením na najbližší eurocent.

Ďalej súčasťou vlastného imania sú fondy zo zisku, kde najväčší a zároveň jediný podiel má zákonný rezervný fond, ktorý je tvorený z kapitálových vkladov. Vytváranie a dopĺňanie rezervného fondu podnik koná na základe osobitného predpisu napríklad podľa § 355 Obchodného zákonníka.

Do vlastného imania spadajú aj výsledky hospodárenia z minulých rokov a výsledok hospodárenia za účtovné obdobie. Pokiaľ ide o výsledok hospodárenia z minulých rokov, môže ísť o nerozdelený zisk alebo neuhradenú stratu. V tomto prípade ide o neuhradenú stratu. V jednotlivých účtovných obdobiach sa odpisuje strata, čím sa znižuje aj vlastné imanie podniku.

Výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie odráža výsledok hospodárenia v priebehu ročného zúčtovacieho obdobia. Okrem roku 2009 spoločnosť vykazovala

zisk. Najvyššiu hodnotu dosiahol zisk v roku 2010, čo predstavovalo 970 215 € a v roku 2007 bola výška zisku 65 193 €.

Tab. 15 Percentuálne zloženie záväzkov

Položka	2006	2007	2008	2009	2010
Záväzky	100	100	100	100	100
Rezervy	8,43	8,67	8,00	4,15	6,01
Dlhodobé záväzky	0,19	0,10	0,07	0,06	0,10
Krátkodobé záväzky	91,38	91,23	91,93	95,80	93,89

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku.

Na druhej strane oproti vlastným zdrojom stoja cudzie zdroje, čiže cudzí kapitál, ktorý predstavuje pre podnik dlh a musí byť v určitej stanovenej dobe splatený veriteľovi.

Podnik rozdeľuje cudzí kapitál na rezervy, dlhodobé a krátkodobé záväzky.

Najväčší podiel ma cudzom kapitáli, čiže na záväzkoch majú krátkodobé záväzky, ktorých percentuálny podiel sa pohybuje v rozmedzí od 91 % po 93 %. V roku 2009 predstavoval podiel 95,80 % a najnižší bol v roku 2007, čo činilo 91,23 %.

V menšom zastúpení sú rezervy, ktoré budeme ďalej ešte rozdeľovať. U nich sa podiel pohybuje rastúcim smerom, až po rok 2009, kde podiel klesol z prechádzajúceho roka 2008 z hodnoty 8 % na 4,15 % a v roku 2010 predstavoval 6,01 % podiel na celkových záväzkoch. Nepatrnú časť tvoria ešte dlhodobé záväzky a to záväzky zo sociálneho fondu, ktoré predstavujú povinný prídelený do tohto fondu a to podľa osobitného predpisu § 3 ods. 1 písm. a) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde a o zmene a doplnení zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov. Od sledovaného obdobia 2006 majú klesajúci trend. Najvyšší podiel dosiahli v roku 2006 0,19 % a najnižší v roku 2009 0,06 % podiel na celkových záväzkoch.

Tab. 16 Percentuálne zloženie rezerv

Položka	2006	2007	2008	2009	2010
Rezervy	100	100	100	100	100
Ostatné dlhodobé rezervy	12,13	16,60	15,15	9,77	15,27
Ostatné krátkodobé rezervy	87,87	83,40	84,85	90,23	84,73

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku.

Pri konkrétnejšom rozbere rezerv ich môžeme rozdeliť na dlhodobé a krátkodobé. Od rezervného fondu sa líšia rezervy tým, že sa vytvárajú ako účelovo viazaný fond

s podmieneným použitím z nákladov. Z tabuľky je vidieť, že najvyšší podiel majú krátkodobé rezervy, ktoré majú najvyšší podiel v roku 2009, čo predstavovalo 90,23 % a naopak dlhodobé rezervy tvorili len 9,77 % podiel na rezervách. Najnižšiu hodnotu dosiahli v roku 2007 a to 83,40 % a dlhodobé rezervy zasa najvyššiu 16,60 % na celkových rezervách.

Tab. 17 Percentuálne zloženie krátkodobých záväzkov

Položka	2006	2007	2008	2009	2010
Krátkodobé záväzky	100	100	100	100	100
Záväzky z obchodného styku	11,41	9,03	14,13	21,28	20,83
Nevyfakturované dodávky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,001
Záväzky voči dcérskej a materskej účtovnej jednotke	75,72	75,42	69,87	71,33	66,59
Záväzky voči zamestnancom	6,77	8,47	9,04	3,36	4,19
Záväzky zo sociálneho zabezpečenia	4,25	5,23	5,66	2,10	2,65
Daňové záväzky a dotácie	1,18	1,54	1,25	1,87	5,64
Ostatné záväzky	0,66	0,30	0,04	0,06	0,11

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku.

Ako posledné rozoberieme podiel jednotlivých položiek, ktoré patria do krátkodobých záväzkov. Jedným z nich sú záväzky z obchodného styku, ide o záväzky voči dodávateľom. Majú mierne kolísavý trend. Najnižší podiel bol v roku 2007 a to 9,03 % a najvyšší v roku 2009 predstavoval 21,28 % podiel.

Ďalej sem patria nevyfakturované dodávky, ktoré spoločnosť vykazovala v minulom roku. Išlo o nevyfakturovanú dodávku materiálu, kde účtová jednotka na základe dodacieho listu poznala výšku záväzku.

Záväzky voči dcérskej a materskej účtovnej jednotke patria tiež do tejto skupiny a zastávajú najvyšší podiel na celkových krátkodobých záväzkoch. Ide presne o záväzok v rámci konsolidovaného celku. V priemere predstavujú 71,79. % podiel.

V predchádzajúcom roku dosiahli 66,59 % podiel na krátkodobých záväzkoch.

Okrem iného sem zaradíme záväzky voči zamestnancom, ktoré sa podieľajú na celkových krátkodobých záväzkoch vo výške 3,36 % v roku 2009 a 9,04 % v roku 2008.

Takisto aj záväzky zo sociálneho zabezpečenia tvoria dôležitú časť týchto záväzkov. Ide o záväzky voči Sociálnej poisťovni a príslušnej zdravotnej poisťovni, ktoré je zamestnávateľ povinný odvádzať za svojich zamestnancov. Má kolísavý trend. najvyšší

podiel majú v roku 2008 a to 5,66 % a najnižší je v roku 2009 a predstavuje podiel len 2,10 %.

Ďalej do tejto skupiny zväzkov patria aj daňové záväzky a dotácie. Samozrejme ako prvé ide o daň z príjmov, konkrétne platené mesačné preddavky na daň z príjmov, ostatné priame dane, ktoré spoločnosť odvádza daňovému úradu ako zrazená daň z príjmov priamo zamestnancovi, daň z pridanej hodnoty, ďalej ide o dane z motorových vozidiel, nehnuteľností a nakoniec priznaná dotácia z prostriedkov Európskych spoločenstiev. Najnižšiu hodnotu mali tieto záväzky v roku 2006 a to 1,18 % a najvyššiu v minulom roku 5,64 %.

Ako posledné sem môžeme zaradiť ostatné záväzky. Spoločnosť vykazovala hlavne záväzok voči colnému orgánu z dôvodu cla a záväzok z nájmu prenajatých priestorov od inej spoločnosti. Podiel na krátkodobých záväzkoch je nepatrný. V priemere ide o 0,23 % podiel za všetky sledované obdobia.

Tab. 18 Kapitálová štruktúra a vývoj celkových pasív za obdobie 2006 - 2010

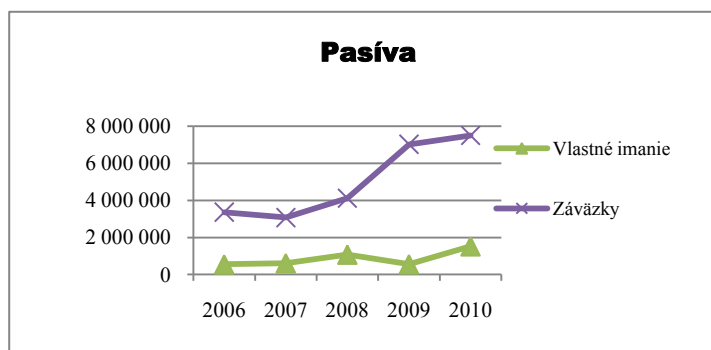
Položka	2006	2007	2008	2009	2010	07-06 v %	08-07 v %	09-08 v %	10-09 v %
Pasíva celkom	3 915 621	3 691 396	5 200 794	7 586 090	9 036 200	-5,73	40,89	45,86	19,12
Vlastné imanie	552 612	617 805	1 083 780	561 907	1 532 123	11,80	75,42	-48,15	172,66
Záväzky	3 363 009	3 073 591	4 117 014	7 024 183	7 504 077	-8,61	33,95	70,61	6,83

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku.

Zdroje krytia, čiže pasíva majú od obdobia 2007 rastúci trend. Ako sme už predtým spomínali najväčšiu časť pasív tvoria cudzie zdroje. Celkovo sa vlastný kapitál považuje za drahší, preto sa jeho použitie môže zvýšiť prostredníctvom využitia cudzích zdrojov. Podnik používa na financovanie aktív cudzie zdroje, s tým, že výnos ktorý prostredníctvom neho získa a tiež výnosnosť vloženého kapitálu budú vyššie ako zaplatený úrok za tento cudzí kapitál.

Vlastné zdroje zaznamenali nárast v roku 2008, čo ovplyvnilo investície spoločnosti do nových budov, strojového parku, taktiež nárast stavu zásob a materiálov na sklade. V roku 2009 poklesla hodnota na polovicu, čo vyvolala hospodárska kríza, spoločnosť v tomto roku dosiahla ako výsledok hospodárenia stratu. Najvyššiu hodnotu 1 532 123 € ale aj najvyšší medziročný nárast 172,66 % môžeme sledovať potom v roku 2010, kedy firma dosiahla najvyšší zisk za posledných päť rokov, zvýšili sa tržby za predaj tovarov. Cudzí kapitál, čiže záväzky majú kolísavý trend. Najskôr v roku 2007 mierne klesnú o 8,61 % oproti roku 2006 a potom vzrastú o 33,95 % v roku 2008 a nasledujúcom roku

o 70,61 %. Tento nárast je spôsobený nárastom hlavne krátkodobých záväzkov a rezerv. V roku 2010 bol medziročný nárast už len 6,83 %.

Obr. 14 Vývoj cudzieho kapitálu

Tab. 19 Štruktúra a vývoj vlastného kapitálu

Položka	2006	2007	2008	2009	2010	07-06 v %	08-07 v %	09-08 v %	10-09 v %
Vlastné imanie	552 612	617 805	1 083 780	561 907	1 532 123	11,80	75,42	-48,15	172,66
Základné imanie	2 655 514	2 655 514	2 655 514	2 655 515	2 655 515	0,00	0,00	0,00	0,00
Fondy zo zisku	830	830	4 089	27 388	27 388	0,00	392,74	569,80	0,00
Výsledok hospodárenia minulých rokov	-2 784 704	-2 103 731	-2 041 806	-1 599 119	-2 120 995	-24,45	-2,94	-21,68	32,64
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	680 973	65 193	465 983	-521 877	970 215	-90,43	614,78	-211,99	-285,91

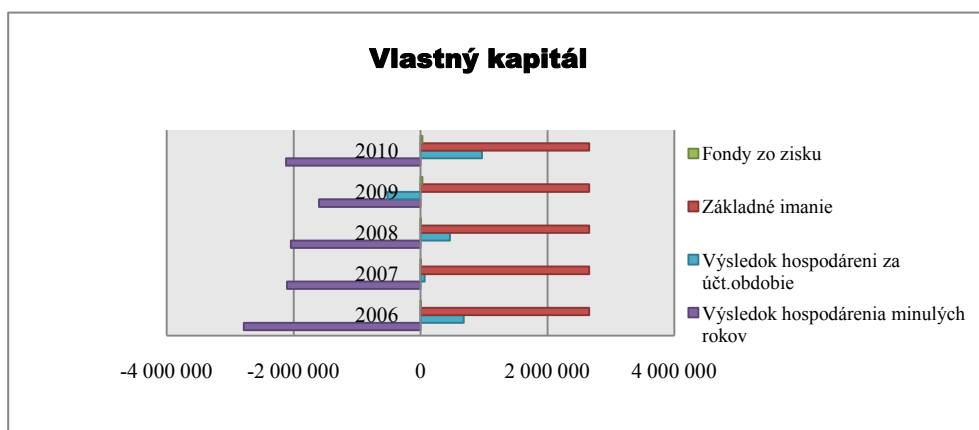
Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku.

Teraz si podrobnejšie rozoberieme vlastný kapitál a vývoj jeho jednotlivých zložiek. Čo sa týka základného imania, tam nie je vidieť žiadne zmeny, pretože základné imanie je pevne stanovené zákonom.

Pri fondoch zo zisku je vidieť určité zmeny. Rok 2007 ostáva oproti roku 2006 bezo zmeny, ale už v roku 2008 môžeme pozorovať nárast o 392,74 % a v roku 2009 až o 569,80 %.

Výsledok hospodárenia minulých rokov predstavuje stratu z minulých rokov. Od začiatku vzniku spoločnosti v roku 2000, spoločnosť vykazovala na konci účtovného obdobia stratu. Prvýkrát bol pozitívny hospodársky výsledok dosiahnutý až v roku 2006. Výška straty z minulých rokov sa postupne znižovala. Len v roku 2010 sa jej výška zvýšila na hodnotu -2 120 995 €, čo bolo spôsobené hospodárskou krízou v roku 2009.

Už spomínaný výsledok hospodárenia za účtovné obdobie dosiahol kladnú hodnotu v roku 2006. V roku 2007 klesol o 90,43 %, príčinou bol pokles tržieb. V ďalšom roku predstavuje medziročný nárast 614,78 %. Tento rok spoločnosť hodnotí ako veľmi úspešný, pretože sa sťahuje nová výroba do spoločnosti, ktorá prinesie nárast objemu výroby. Spoločnosť investovala do nových priestorov a zariadení. Vedenie spoločnosti navrhuje rozdeliť zisk nasledovne: doplniť rezervný fond vo výške 23 302 € a zvyšok použiť na zníženie zostatku straty z minulých rokov. Rok 2009 v dôsledku zlej hospodárskej situácie zmárnil plány spoločnosti, ktorá v tomto roku vykazovala stratu v hodnote 521 877 €. Spoločnosť sa rozhodla rozdeliť výsledok hospodárenia za rok 2009 nasledovne: preúčtovať na účet Neuhradená strata minulých rokov. Poklesla výroba, spoločnosť pozastavila nový projekt, takisto bola nútená prepustiť zamestnancov. Napriek očakávanému nižšiemu objemu výroby sa podarilo spoločnosti napriek predchádzajúcej hospodárskej recesie dosiahnuť už v roku 2010 zisk vo výške 970 215 €. Predpokladaný nižší objem výroby sa nenaplnil a spoločnosť sa začala vo veľkej miere produkovať výrobky.

Obr. 15 Vývoj vlastného kapitálu

Tab. 20 Štruktúra a vývoj fondov zo zisku

Položka	2006	2007	2008	2009	2010	07-06 v %	08-07 v %	09-08 v %	10-09 v %
Fondy zo zisku	830	830	4 089	27 388	27 388	0,00	392,74	569,80	0,00
Zákonný rezervný fond	830	830	4 089	27 388	27 388	0,00	392,74	569,80	0,00

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku. Vid': Príloha

Spoločnosť vytvorila rezervný fond pri jej vzniku vo výške 829,85 €. Povinne vytvára tento fond v súlade so všeobecne záväznými právnymi normami a vnútornými predpismi účtovnej jednotky. Na tomto účte sa účtuje rezervný fond tvorený zo zisku.

Jeho hodnoty boli v týchto rokoch zvýšené z dôvodu nárastu percentuálneho vkladu zo zisku. V roku 2008 môžeme pozorovať medziročný nárast o 392,74 % a v roku 2009 o 569,90 %. V tomto roku ho doplnila do výšky 27 388 €. V nasledujúcom roku sa jeho hodnota nemenila, pretože podnik kvôli strate z predchádzajúceho roka rezervný fond nedoplnil. Spoločnosť má vytvorený osobitný účet pre tento fond v ČSOB.

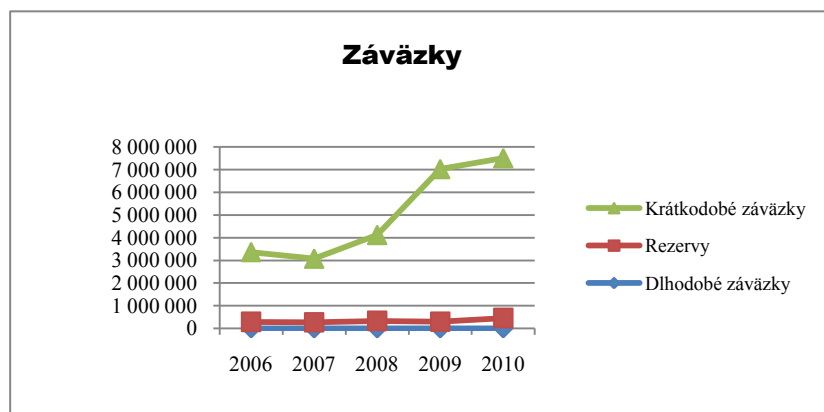
Obr. 16 Vývoj zákonného rezervného fondu

Tab. 21 Štruktúra a vývoj záväzkov

Položka	2006	2007	2008	2009	2010	07-06 v %	08-07 v %	09-08 v %	10-09 v %
Záväzky	3 363 009	3 073 591	4 117 014	7 024 183	7 504 077	-8,61	33,95	70,61	6,83
Rezervy	283 609	266 580	329 481	291 394	451 060	-6,00	23,60	-11,56	54,79
Dlhodobé záväzky	6 274	3 120	2 678	3 884	7 783	-50,26	-14,17	45,03	100,39
Krátkodobé záväzky	3 073 126	2 803 890	3 784 855	6 728 905	7 045 234	-8,76	34,99	77,79	4,70

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku.

Záväzky, alebo aj cudzie zdroje podniku sú tvorené hlavne krátkodobými, dlhodobými záväzkami a rezervami. V roku 2007 všetky tieto cudzie zdroje zaznamenávajú pokles oproti roku 2006. Najväčší pokles dosiahli dlhodobé záväzky v roku 2007, kde pokles predstavoval zníženie o 50,26 %. V ďalšom roku môžeme sledovať nárast okrem dlhodobých záväzkov, ktoré klesajú o 14,17 %. Rok 2008 je typický zasa nárastom týchto položiek, z ktorého môžeme vyčleniť rezervy, ktoré klesajú o 11,56 %. Najväčší nárast majú krátkodobé záväzky o 77,79 %. Rastúci trend pokračuje aj v nasledovnom roku, kde dlhodobé záväzky zaznamenávajú nárast o 100,39 %. Jednotlivé zmeny vo vývoji týchto položiek budeme konkretizovať a analyzovať ďalej.

Obr. 17 Vývoj záväzkov

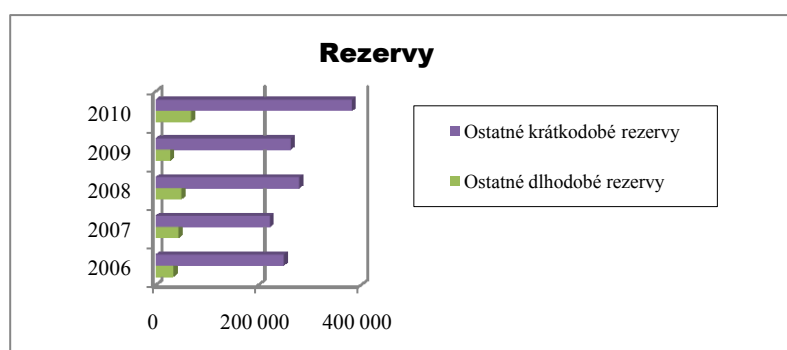
Tab. 22 Štruktúra a vývoj rezerv

Položka	2006	2007	2008	2009	2010	07-06 v %	08-07 v %	09-08 v %	10-09 v %
Rezervy	283 609	266 580	329 481	291 394	451 060	-6,00	23,60	-11,56	54,79
Ostatné dlhodobé rezervy	34 389	44 247	49 930	28 479	68 872	28,67	12,84	-42,96	141,83
Ostatné krátkodobé rezervy	249 220	222 333	279 551	262 915	382 188	-10,79	25,74	-5,95	45,37

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku.

Podľa pracovného postupu, ktorý spoločnosť využíva na tvorbu a používanie rezerv, charakterizuje rezervy ako záväzky (dlhy), ktorých výška alebo termín kapitálového odlivu sú neisté. Oproti klasickým záväzkom teda nie je v prípade rezerv známa ich presná výška alebo ich splatnosť. Pri členení rezerv pri zostavovaní účtovnej závierky spoločnosť berie do úvahy nasledovné skutočnosti: či ide o rezervy zákonné alebo rezervy ostatné, ktorú časť výsledku hospodárenia tvorba resp. použitie rezerv ovplyvňuje, akú majú predpokladanú dobu vyrovnania odo dňa vzniku (ak ide o predpokladanú dobu vyrovnania do jedného roka, ide o krátkodobé rezervy, nad jeden rok dlhodobé rezervy). Spoločnosť vykazovala v týchto sledovaných obdobiach iba ostatné dlhodobé a krátkodobé rezervy. Ostatné dlhodobé rezervy zaznamenali medziročný pokles iba v roku 2009 o 42,96 % a nasledujúci rok 2010 bol medziročný nárast o 141,83 %. Tieto používa na vyplatenie peňažných odmien pri jubileách a veľkú časť využíva na odchodné (pri odchode zamestnancov do dôchodku). Krátkodobé rezervy majú kolísavý priebeh. Najviac sa zvýšili v roku 2010 oproti roku 2009 o 45,37 % a naproti tomu najvýraznejší pokles bol zaznamenaný v roku 2007 a to o 10,79 %. Spoločnosť každoročne používa rezervy na úhradu faktúry za uloženie účtovnej závierky a výročnej správy v zbierke listín Obchodného registra, úhrada zverejňovania údajov z účtovnej závierky v Obchodnom vestníku a vyúčtovanie faktúry audítora. V

roku 2007 sa znížila hodnota krátkodobých rezerv z dôvodu vyplatenia odmien členom dozornej rady. V nasledujúcom roku sa zvýšila hodnota rezerv z dôvodu očakávaných zvýšených nákladov na energie. V roku 2009 boli z týchto vytvorených rezerv vyplatené faktúry za spotrebu energie, ďalej zaplatené služby za odstránenia odpadov a obalov. V roku 2010 spoločnosť vytvorila rezervu na nevyfakturované dodávky od dodávateľov za služby týkajúce sa tohto účtovného obdobia, keďže výška záväzku nebola známa. Ďalej spoločnosť vytvorila rezervu na odmeny (13 plat) pre zamestnancov a na nevyčerpané dovolenky a nadčasy.

Obr. 18 Vývoj rezerv

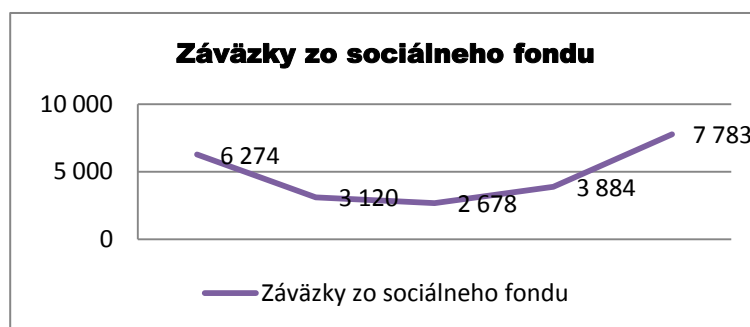
Tab. 23 Štruktúra a vývoj dlhodobých záväzkov

Položka	2006	2007	2008	2009	2010	07-06 v %	08-07 v %	09-08 v %	10-09 v %
Dlhodobé záväzky	6 274	3 120	2 678	3 884	7 783	-50,26	-14,17	45,03	100,39
Záväzky zo sociálneho fondu	6 274	3 120	2 678	3 884	7 783	-50,26	-14,17	45,03	100,39

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku.

Ako jediné dlhodobé záväzky spoločnosť vykazovala počas sledovaného obdobia iba záväzky zo sociálneho fondu, ktorého tvorbu a čerpanie upravuje zákon č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde v znení neskorších zákonov. Povinný príděl je vo výške 0,6 % až 1 % zo základu uvedeného v § 4 ods. 1. Základom pre určenie ročného prídelu do fondu je súhrn hrubých miezd alebo plátov zúčtovaných zamestnancom na výplatu za kalendárny rok. Na tvorbu a čerpanie fondu má spoločnosť vytvorený osobitný účet v ČSOB. V prvom sledovanom roku 2006 mali tieto záväzky hodnotu 6274 €. Ich hodnota v nasledujúcich dvoch rokoch klesala. Najprv o 50,26 % a potom o 14,17 %. Posledné dva roky zaznamenali nárast o 45,03 % v roku 2009 a 100,39 % v roku 2010. Spoločnosť sa za posledné dva roky začala orientovať na svoju sociálnu politiku v oblasti starostlivosti o zamestnancov. Začala ponúkať rôzne poukážky na plaváreň, kozmetiku, masáže atď. Spoločnosť takisto začala zabezpečovať dopravu pre

zamestnancov čo uhrádzala z tohto fondu. Najväčšiu časť z fondu využíva spoločnosť na stravu pre zamestnancov. V roku 2010 boli prijatí noví zamestnanci, čím sa zvýšili spoločnosti náklady na stravovanie. Spoločnosť si zvýšili prídely do fondu na 1 %.

Obr. 19 Vývoj sociálneho fondu

Tab. 24 Štruktúra a vývoj krátkodobých záväzkov

Položka	2006	2007	2008	2009	2010	07-06 v %	08-07 v %	09-08 v %	10-09 v %
Krátkodobé záväzky	3 073 126	2 803 890	3 784 855	6 728 905	7 045 234	-8,76	34,99	77,79	4,70
Záväzky z obchodného styku	350 793	253 270	534 792	1 432 113	1 467 543	-27,80	111,16	167,79	2,47
Nevyfakturované dodávky	0	0	0	0	99	0,00	0,00	0,00	0,00
Záväzky voči dcérskej a materskej účtovnej jednotke	2 326 993	2 114 785	2 644 598	4 800 021	4 691 312	-9,12	25,05	81,50	-2,26
Záväzky voči zamestnancom	208 192	237 569	342 194	225 804	294 915	14,11	44,04	-34,01	30,61
Záväzky zo sociálneho zabezpečenia	130 684	146 584	214 210	141 079	186 731	12,17	46,13	-34,14	32,36
Daňové záväzky a dotácie	36 148	43 252	47 442	126 156	397 147	19,65	9,69	165,92	214,81
Ostatné záväzky	20 315	8 431	1 619	3 732	7 487	-58,50	-80,80	130,51	100,62

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov z finančných výkazov podniku.

Ku krátkodobým záväzkom zaraďujeme záväzky splatné do jedného roka. Jedny z najzákladnejších sú záväzky voči dodávateľom, kde okrem roku 2006 môžeme sledovať nárast. Zníženie stavu záväzkov je z dôvodu úhrad za nakúpený materiál, služby a rekonštrukčné práce. K najväčšiemu nominálnemu rastu záväzkov po lehote splatnosti dochádza v roku 2009. Ich nárast je oproti predchádzajúcemu roku 2008 skoro dvojnásobný, ide o 167,79 % nárast. V tomto období spoločnosť nebola schopná inkasovať pohľadávky skôr ako hradiť svoje záväzky. Doba úhrady záväzkov sa znížila na 44 dní. Takisto rok 2009 nebol pre spoločnosť veľmi priaznivý a hospodárska kríza ovplyvnila aj jej platobnú schopnosť. V roku 2010 sledujeme medziročný nárast o 2,47 %. Nárast krátkodobých záväzkov zhoršuje celkovú likviditu spoločnosti.

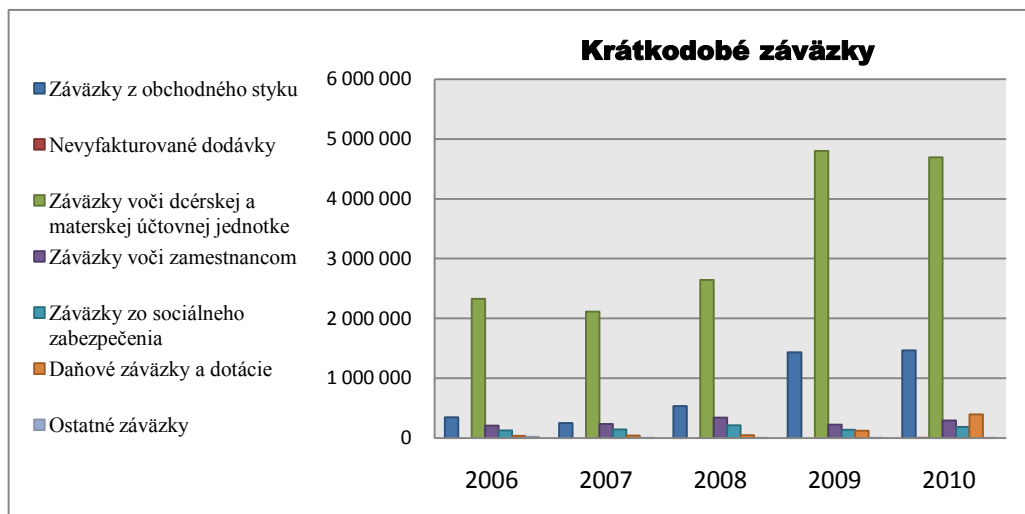
Nevyfakturované dodávky sa zvýšili v roku 2010 v dôsledku chýbajúcej faktúry za spotrebu elektrickej energie.

Do záväzkov voči dcérskej a materskej účtovnej jednotky patrí kontokorentný úver, ktorý spoločnosti poskytla jej materská firma. Splatnosť úveru v roku nie je presne definovaná. Úroková sadza je 3 M Euribor + 0,5 %. V roku 2007 sa hodnota úveru znížila o 9,12 % oproti roku 2006. V nasledujúcich rokoch naopak jeho hodnota stúpala, hlavne v roku 2009 to bolo až o 81,50 %, kedy mala spoločnosť v dôsledku hospodárskej krízy finančné problémy a materská spoločnosť jej poskytla tzv. „finančnú injekciu“. V roku 2010 bol už zaznamenaný pokles o 2,26 %.

Ďalšími záväzkami, ktoré patria do krátkodobých sú záväzky voči zamestnancom a zo sociálneho zabezpečenia, ktoré majú v priebehu sledovaných rokov rovnaké zmeny, pretože spolu súvisia. V rokoch 2007 a 2008 evidujeme nárast, z dôvodu vyplatenia odmien, na ktoré boli vytvorené aj rezervy a zároveň v týchto rokoch sa zvyšuje aj počet zamestnancov. Pokles zaznamenávame iba v roku 2009 o 34,14 %, spôsobené znížením počtu zamestnancov na 497, čo je už ako sme viackrát spomínali dôsledkom hospodárskej krízy. Rok 2010 predstavoval medziročný nárast 32,36 %, spôsobené zvýšením počtu zamestnancov na 540, takisto boli vyplatené odmeny členom štatutárnych a dozorných orgánov.

Daňové záväzky a dotácie narastajú počas všetkých sledovaných období. Najvýraznejší medziročný nárast je v roku 2010 o 214,81 %. Spoločnosti bola poskytnutá dotácia na jazykové vzdelanie zamestnancov. Išlo o jazykové kurzy nemeckého jazyka.

Poslednou položkou sú ostatné záväzky, kde v prvých dvoch rokoch vidíme pokles a ďalej naopak nárast. Najväčší pokles bol o 80,80 % a najväčší nárast o 130,51 %. Spoločnosť tu vykazuje uznané reklamácie od odberateľov po zaplatení dodávok.

Obr. 20 Vývoj krátkodobých záväzkov

Záver

Hlavným cieľom bakalárskej práce bolo posúdenie situácie spoločnosti z dôrazom na zhodnotenie majetkovej a kapitálovej štruktúry. Pri analyzovaní jednotlivých zložiek majetku a zdrojov krytia sme vychádzali zo súvahy. Časové porovnávanie jednotlivých zložiek súvahy nám poskytlo informácie o štruktúre jednotlivých aktív a pasív, aké významné zmeny sa udiali a ako sa menila finančná situácia v spoločnosti A za sledované obdobie 2006 – 2010. Takáto analýza nám pomáha identifikovať slabé a silné stránky podniku, o ktoré sa podnik môže v budúcnosti opierať.

Na základe uskutočnenej analýzy podniku počas sledovaných piatich rokoch môžeme konštatovať, že situácia v podniku je uspokojivá. Výnimkou je rok 2009, kedy hospodárska kríza hlboko zasiahla spoločnosť a dochádza k veľkému poklesu predaja. Firma bola nútená podstúpiť reštrukturalizáciu. Tá sa konkrétne týkala zníženia nákladovosti a prispôsobovanie sa požiadavkám trhu, následkom toho bolo zníženie stavu zamestnancov a prenajatých priestorov. Iba v tomto roku spoločnosť zaznamenala stratu. V nasledujúcom roku firma opäť dosiahla pozitívny hospodársky výsledok, čo pôsobil nárast objemu predaja. Tento trend sa snaží podnik udržať, čo sa mu zatiaľ darí.

Pri hodnotení „zlatého bilančného pravidla“ môžeme sledovať, že dlhodobých zdrojov má podnik menej ako neobežného majetku to znamená, že je podnik počas sledovaných rokov podkapitalizovaný a na financovanie dlhodobého majetku použil krátkodobé zdroje (kontokorentný úver). Došlo k tomu v čase dynamického rozvoja výroby a predaja, pohľadávky a majetok neboli kryté dostatočnými finančnými zdrojmi. Vlastný kapitál by mala spoločnosť použiť na krytie hlavne dlhodobých aktív, ktoré používa na produkciu a ostatné dlhodobé aktíva môžu byť kryté aj cudzím kapitálom. Z hľadiska porovnania obežného majetku a krátkodobých cudzích zdrojov podnik vytvára nekrytý dlh, pretože obežného majetku je menej ako krátkodobých cudzích zdrojov. V minulom roku sa podniku podarilo dosiahnuť vyšší podiel obežného majetku, oproti krátkodobým záväzkom, kde sa spoločnosti podarilo vo väčšej miere splatiť kontokorentný úver. Spoločnosť by sa mala snažiť o optimálny pomer cudzieho kapitálu k vlastnému kapitálu a pomer krátkodobého a dlhodobého kapitálu tak, aby celkové náklady na kapitál boli čo najnižšie. Podnik je v takejto situácii zraniteľný, často nesolventný, nepriaznivá likvidita podniku, zaostávanie v splácaní záväzkov a stráca goodwill.

Podnik môžeme zaradiť medzi prosperujúce podniky, sledujeme u neho rozdielnú kombináciu dobrých a horších výsledkov v rôznych oblastiach.

Z analýzy majetkovej štruktúry môžeme zhodnotiť, že od roku 2009 prevažuje obežný majetok nad neobežnými aktívami, čo nie je vzhľadom na charakter podniku prirodzené. Podiel obežných aktív na celkových aktívach dosiahol v roku 2010 79,09 %, čo bolo spôsobené hlavne nárastom zásob. Takýto veľký objem bol dôsledkom preskladňovania zásob z materskej spoločnosti. Vzhľadom na tento veľký nárast objemu zásob sa zvýšili aj náklady na ich uskladnenie. Dopyt po výrobkoch neustále rastie a zásoby sú považované za relatívne likvidné aktíva. Taktiež neviažu v sebe dlhodobo kapitál, čo znižuje kapitálovú potrebu.

Z hľadiska analýzy zdrojov krytia počas celého sledovaného obdobia sledujeme prevahu cudzieho kapitálu nad vlastnými zdrojmi. Veľkosť cudzieho kapitálu vo veľkej miere ovplyvnili hlavne krátkodobé záväzky voči materskej spoločnosti, ktorá poskytla podniku kontokorentný úver a ďalej záväzky z obchodného styku, čo bolo spôsobené dlhšou dobou splatnosti faktúr. Tento vysoký podiel cudzieho kapitálu na celkovom kapitáli je pre podnik varujúci. Za optimálny priemer sa považuje hodnota od 30 % do 60 %.

Spoločnosť A by sa mala zamerať na niektoré dielče ciele a mala by prijať nasledovné opatrenia:

- dosiahnuť trend zvyšovania dlhodobého majetku nad obežným majetkom,
- znížiť podiel zásob a zároveň tým znížiť náklady na skladovanie, udržať si krátku dobu obratu zásob,
- snažiť sa mať menej krátkodobých záväzkov ako pohľadávok,
- znížiť dobu inkasa pohľadávok oproti doby splácania záväzkov,
- znížiť pomer financovania majetku krátkodobým cudzím kapitálom, pretože v prípade platobnej neschopnosti podniku môže ohroziť finančnú situáciu podniku a môže vzniknúť nezáujem investorov o spoločnosť,
- snažiť sa o dosiahnutie čistého pracovného kapitálu, pretože vysoká hodnota vlastný zdrojov môže v budúcnosti ovplyvniť jeho rentabilitu,
- naďalej udržať kladný výsledok hospodárenia,
- nezvyšovať úverové zaťaženie.

Zoznam použitej literatúry

1. BIELIK, P.: Podnikové hospodárstvo. Nitra: SPU, 2008, 94 - 95, 131 - 133, s. ISBN 978-80-552-0010-1.
2. CENIGOVÁ, A.: Podvojný účtovníctvo podnikateľov. Bratislava: CENIGA, 2010, 50 s. ISBN 978-80-969946-2-5.
3. GURČÍK, Ľ.: Podnikateľská analýza a kontroling. Nitra: SPU, 2004, 55 s. ISBN 80-8069-449-4.
4. HACHEROVÁ, Ž. – LÁTEČKOVÁ, A. – KOČNER, M.: Základy účtovníctva. Nitra: SPU, 2010, 6, 7, 38, 40 s. ISBN 978-80-522-0384-3.
5. KALOUDA, F.: Základy firemných financií. Brno: MU ESF, 2007, 135 - 138 s. ISBN 80-210-4106-4.
6. KRÁL, J. a kolektív: Manažerské účtovníctví. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2010, 20 s. ISBN 978-80-72612-17-8.
7. KRÁLOVIČ, J. – VLACHYNSKÝ, K.: Finančný manažment. Bratislava: IURA EDITION, 2006, 455 s. ISBN 80-8078-042-0.
8. KRIŠTOFÍK, P. – ŠURANOVÁ, Z. – SAXUNOVÁ, D.: Finančné účtovníctvo a riadenie s aplikáciou IAS/IFRS. Bratislava: IURA EDITION, 2009, 99 - 100 s. ISBN 978-80-8078-230-6.
9. KUČERA, M. – LÁTEČKOVÁ, A.: Podnikové informačné systémy a účtovníctvo. Nitra: SPU, 2008, 51-52, 59-60 s. ISBN 978-80-8069-985-7.
10. MAJTÁN, Š. a kol.: Podnikové hospodárstvo. Bratislava: SPRINT, 2007, 140, 326 – 330, s. ISBN 978-80-89085-79-8.
11. SAXUNOVÁ, D.: Ako správne rozumieť informáciám z účtovnej závierky. Bratislava: IURA EDITION, 2008, 134 - 136 s. ISBN 978-80-8078-189-7.
12. SEDLÁČEK, J. a kol.: Základy finančného účtovníctví. Praha: EKOPRESS, 2005, 29, 33 – 34, 38 s. ISBN 80-86119-95-5.
13. SOUKUPOVÁ, B.: Účtovníctvo vo finančnom riadení. Bratislava: Súvaha, 2008, 115, 213 s. ISBN 978-80-89265-08-4.
14. SOUKUPOVÁ, B. – ŠLOSÁROVA, A., - BAŠTINCOVÁ, A.: Účtovníctvo. Bratislava: EKONÓMIA, 2004, 55 s. ISBN 80-8078-020-X.
15. STRÁŽOVSKÁ, E. a kolektív: Podnikovohospodárska náuka obchodu. Bratislava: SPRINT, 2003, 232 - 241 s. ISBN 80-89085-12-1.

-
16. SYNEK, M.: Manažérska ekonomika. Praha: GRADA PUBLISHING, 2007, 49 – 50, 53 - 57 s. ISBN 978-80-247-1992-4.
 17. ŠLOSÁR, R.: Dejiny účtovníctva na Slovensku. Bratislava: EKONÓMIA, 2008, 10 s. ISBN 978-80-8078-227-6.
 18. TAKÁCS, Z.: Metodika účtovania. Bratislava: EUROUNION, 2005, 7 s. ISBN 80-88984-73-4.
 19. VLACHYNSKÝ, K. a kolektív: Podnikové financie. Bratislava: IURA EDITION, 2006, 68, 70 – 71, 76, 82 - 83 s. ISBN 80-8078-029-3.
 20. ZALAI, K. a kolektív: Finančno – ekonomická analýza podniku. Bratislava: SPRINT, 2008, 21- 22, 78 s. ISBN 978-80-89085-99-6.

ČLÁNKY:

21. SIVÁK, R. – MIKÓCZIOVÁ, J.: Teória a politika kapitálovej štruktúry podnikateľských subjektov. In: Ekonomické rozhľady, 2009, č. 4, s. 608.
22. VEĽKÝ, J.: Smernice pre dlhodobý hmotný a dlhodobý nehmotný majetok č. U – 3. In: Dane a účtovníctvo, 2010, č. 10, s. 54.

PRÁVNE NORMY

23. Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.
24. Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.